

Za sporazum z latinsko Ameriko.-Hickmanova izpoved.

PREDSEDNIK COOLIDGE ZA BOLJŠE PRIJATELJSKE ODNOSAJE Z LATINSKO AMERIKO. — PAN-AMERIŠKA KONFERENCA SE BO OTVORILA 16. JANUARJA 1928.

Washington, D. C. — Predsednik Coolidge namerava privesti do boljših prijateljskih odnosov z drugimi ameriški republikami. Če mu bo uspelo, je drugo vprašanje, a pripravljen je na vse in upa na najboljšo, ko bo podal svoje mnenje na šesti pan-ameriški konferenci v Havani, na Cubi, ki se bo otvorila 16. januarja 1928.

13. januarja odpotuje Coolidge iz Washingtona na Cubo, kjer namerava ostati dva dni. V Havani bo gost predsednika Machada v palači, kjer se vršijo že priprave za sprejem tako odličnega gosta, kakor je predsednik Zed. drž. Severne Amerike.

Predsednik Coolidge bo otvoril konferenco z govorom, v katerem bo povedal zastopnikom ameriških republik, da le v sporazumu eden z drugim, imajo lahko koristi eden od drugega. Predmet Coolidgeovega govora je le za tesnejše zblizanje s sosednimi republikami.

V nekaterih krajih latinske Amerike so imeli agenti, ki so sovražni Zed. državam Severne Amerike srečo, da so mnenja latinskih Američanov takorekč zastupili s trupom sovražstva. Coolidge pa hoče v svojem govoru dokazati, da so bili zapeljani, in da hočejo Zed. drž. živeti le v prijateljsstvu s svojimi sosedi, ne pa v sovražstvu.

To je prvič v zgodovini, da bo šel predsednik Zed. drž. Sev. Amerike osebno, v katero sosednih ameriških republik, z namenom, da dosega boljših prijateljskih odnosov. Če bo Coolidge uspelo, da bodo njegove besede padle na rodovitno tla, bodo imele koristi od tega ne le Zed. drž., temveč tudi vse ostale ameriške republike. Narodi, ki žive eden z drugim v sovražstvu, nimajo od tega nobenih koristi.

AVTOMOBILSKE NESREČE.

Chicago, Ill. — Prazniki niso minili brez avtomobilskih nesreč. Na 8048 St. Lawrence Ave., živčeno rodbino Samuela Simonsa, je zadela nesreča, ko so se peljali v avtomobilu in na osemdeseti ter State cesti trčili skupaj z nekim drugim avtomobilom. Mrs. Lena Simon je bila na mestu ubita, soproj je zadobil tako težke poškodbe, da visi med življenjem in smrtjo, voznik avtoja, 19 letni sin Simona je zadobil le lahke poškodbe, Lena, hči stara 15 let je zelo težko poškodovana, tako tudi drugi sin Frank.

Na 22. cesti in Hoyne ave. je prišel neki avtomobil med dve poulični kari, avto je zdrbilo, v katerem sta bila dva moška, ki sta zadobila težke poškodbe. Poleg teh je bilo še več drugih nesreč z avtomobili.

Hopewell, Va. — Ogenj je izbruhnil v Grand Central hotelu, plameni so trinadstropno poslopje uničili; pet oseb je prišlo ob življenju, škoda je cenjena na \$150,000.

HICKMAN PRIZNAL ZLOČIN.

Mariano je umoril že drugi dan, ko jo je odpeljal iz šole. — Z obrisačo jo je zadavil, nakar je truplo razkosal v kopalni kadi.

Los Angeles, Cal. — William E. Hickman je v ponedeljek priznal, da je umoril Mariano Parker, staro 12 let, katero je odpeljal iz šole, pod pretvezo, da se je očetu dekleta nekaj pripetilo. Izpovedal je, da jo je že drugi dan, ko jo je odpeljal, umoril, ker se je bal, da bi ne vpila in ga ne izdala. Z obrisačo jo je zadavil, potem je položil truplo v kopalno kad, ter ga razkosal. To je storil v stanovanju, kjer je začasno bival. Po umoru je šel v gledališče. Proti večeru se je vrnil v stanovanje, vzel je dele, ki jih je odrezal od trupla, v avtomobil in jih peljal v park, kjer jih je vrget proč. Truplo, katerega se je držala le še glava, je pobasal v kovček ter se peljal proti kraju, katerega je določil očetu deklice, Perry M. Parkerju, da bo prišel po odkupnino, in mu izročil otroka. Truplo je tako spretno zavil in glavico s pomočjo žice podprl, da je izgledalo, kakor bi bila deklica v resnici živa, a speča. Tako je videl oče, ko je izročil Hickmanu denar v znesku \$1,500 kot odkupnino. Ko je Hickman dobil denar in povedal očetu deklice, kje bo dobil Mariano, se je odpeljal v mesto, kjer je pustil svoj avtomobil. Takoj nato je šel v neko kavarno, kjer je naročil večerjo in račun plačal s prvim 20 dolarskim bankovcem, od denarja, ki ga mu je dal oče od umorjene deklice. Po večerji je šel Hickman k počitku. Drugi dan je nekega šoferja prisilil, da ga je peljal par blokov daleč, nakar mu je vzel denar v znesku \$15,00, šoferja porinil iz avtomobila in se z njegovim avtomobilom odpeljal proti San Francisco, kamor je vozil celo noč. Hickman je tudi priznal, da mu ni nihče pomagal in je zločin popolnoma sam izvršil.

Vse to je Hickman priznal med potjo v vlakcu proti Los Angelesu, kamor so ga peljali v posebnem vozu.

Izpoved Hickmana je bila tako strašna, da je okrajni pravdnik Asa D. Keyes, ki je slišal že mnogo izpovedi morilcev, moral iti na zrak, da mu ni prišlo slabo. Dolgo ga niso mogli pripraviti do tega, da bi govoril. Ko pa mu je Keyes rekel, naj pomisli na svojo mater in pove resnico, je obdolženec prosil za papir in pero, rekel je, če mu dajo najprej kaj jesti, bo vse zapisal tako kot je v resnici bilo. Izpoved, ki jo je napisal, je groze poln dokument, kjer so zabeležene vse podrobnosti brutalnega umora. Zapisal je vse, kako je deklico odvedel iz šole, kako jo je u-

NEKUHANNA HRANA ZA OTROKE.

Slika nam predstavlja Dr. St. Louis Estes-a iz New Yorka, njegovo žena in njunih pet otrok. Najmlajšemu je bilo dva tedna, ko je bila slika vzeta. Vsi so zdravi in trdni, dasi živajo le jestvine, katerih ni treba kuhati.

POTRES V ITALIJI.

V Rimu so čutili strahovite potresne sunke; škoda je velika in večje število oseb je zadobilo poškodbe, smrtnih žrtev ni bilo.

Rim, Italija. — V ponedeljek ob 4. uri popoldne se je začelo tresti v Rimu in tudi v okolici so čutili potresne sunke, ki so trajali 4 minute. Ljudstva je bilo vse polno na ulicah in šetališčih, ko se je začelo tresti. Nastala je panika; ženske in otroci, pa tudi moški, so begali sem in tja, ne vedoč kaj početi. Potres je napravil precejšnjo škodo posestnikom, več oseb je bilo ranjenih, ubit k sreči ni bil nihče. Od leta 1915 se tukaj niso čutili tako hudega potresa.

Središče potresa je bilo v mestu Nemi, ki je oddaljeno 12 milj od Rima. Mesto leži ob jezeru. Prizadeto je tudi bilo mesto Velletri. V Rimu sta zelo poškodovani dve veliki hiši; stara zgodovinska poslopja niso bila prizadeta.

SMRT V GLEDALIŠČU.

Chicago, Ill. — Mrtvi se ne smejejo. Do tega prepričanja je prišla tudi Mrs. James Joseph, 1429 East 67th place, ki je šla s svojim soprogom v kino gledališče. Slike so bile za smeh in Mrs. Joseph se je prav od srca smejala. Čudno se ji je pa zdelo, kaj je soprogo, da mu filmi niso všeč, in se ne smeje. Ko ga nekoliko podreznje, ni dal od sebe nobenega znaka življenja — bil je mrtev. Policisti iz Woodlawn postaje so prišli in truplo odnesli iz gledališča.

S. S. Mauretania. — Mrs. Mac Andrews, se je s svojim soprogom vračala iz Anglije na parniku Mauretania v Zed. drž. V Evropi sta bila štiri mesece. Dan pred Božičem je pa štorjka obiskala Amerikanko na visokem morju in jo obdarovala z dvojčki, deklici. Vse zdravo.

moril in razkosal. Ko je vse zapisal kar je imel na vesti, se je globoko oddahnil, postal je bled kakor zid.

KRIŽEM SVETA.

Washington, D. C. — V toku osmih let je padlo nad 200 človeških žrtev od krogel prohibicijskih agentov. V kongresu se bo o tem razpravljalo in prepovedalo agentom streljati na kršitelje prohibicijske postavbe.

New York, N. Y. — Walter Nickols, star 74 let, kino igralec, ki je bil priljubljen obiskovalcem gledališč, je med tem, ko je delil štirim otrokom božična darila, se zgrudil mrtve na tla. Bil je zadet od kapi.

Chicago, Ill. — Charles W. Gray, predsednik Yellow Cab kompanije, je jezdil v Jackson parku konja, s katerega je pa tako nesrečno padel, da je na mestu umrl. Star je bil 52 let, bil je na glasu kot dober prijatelj svojih uslužbencev.

New York, N. Y. — Domači pes je ponoči pri družini James Snipe snel s plinove pečice gumijovo cevko, nakar je uhajal plin iz peči, in napolnil sobo. Gospodar je bil že mrtve, ko so sosedje udrli v hišo, njegovo 18 letno hčer so nezvestno prepeljali v bolnišnico, kjer je prišla k zavesti.

SMRTNA KOSA.

V terek je preminul v bolnišnici v Oak Forest, Ill. prekmurski rojak Matjaž Horvat, doma iz Črenšovske fare, star 49 let. Spadal je h družvu sv. Ivana Krstitala, štev. 13. DSD. Na mrtvaškem odru leži v mrtvašnici Andrew Glavach Undertakers Co. na 1941 West 22nd Street, katera trdka ima v oskrbi pogreb. Sprevod se vrši v petek ob 9. uri popoldne iz cerkve sv. Štefana. Sorodnikom sožalje, pokojnemu pa R. I. P.!

VELIK POŽAR.

Washington, D. C. — Ogenj je izbruhnil na Boiling polju, kjer je veliko letalsko postajališče. Plameni so uničili skladišče, kjer je bila zaloga delov za aeroplane in nove obleke za vojaške letalce. Škoda je velika.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

RUŠILCI ISČEJO LETALO

Dva rušilca in vodilni zrakoplov Los Angeles iščejo pogrešano letalo, na katerem so štiri osebe, med temi tudi Mrs. Grayson.

New York, N. Y. — Rušilec Sturtevant in Mahan križarita na črti Cape Cod do Sable otoka ob vzhodni obali Nove Skotije, kjer iščejo pogrešano letalo "Dawn", ki je odplulo v petek iz Roosevelt letališča proti Harbor Grace, kamor pa ni dospelo. Poročano je bilo, da je ujel operator na Sable otoku radio signale od ponesrečenega letala, tudi operator radio postaje v Catham, Mass. je ujel signale, za katere sodi, da so bili poslani od letala Dawn. Signali so bili tako pomanjkljivi, da se ni moglo nič pravega iz njih ugotoviti. Tako so bili poslani parniki in letala na več krajev, kjer je bilo upanje, da bodo našli letalo. Vsi so se pa vrnili, ne da bi imeli kakšne uspehe. Po zadnjih poročilih posnemamo, da je tudi vodilni zrakoplov Los Angeles iskal nesrečneže, ki pa tudi ni imel uspeha.

Na letalu so štiri osebe med njimi Mrs. Frances Wilson Grayson.

POVODENJ V EVROPI.

Pariz, Francija. — Neprestano deževje v Franciji, Španiji in Belgiji je povzročilo, da so reke narastle in ogrožajo prebivalce, ki bivajo v nižje ležečih krajih. Iz Belgije poročajo, da je reka Meuse narastle in prestopila bregove in voda se je razlila po dolini. V Ardenes je več tisoč akrov polja pod vodo. V severni Franciji je tudi reka Lys izstopila, voda iz Sambre je preplavila polje.

Na Španskem je divjal strahovit orkan, ki je napravil veliko škodo v Burgos provinci. Deževalo je nenavadno hudo in voda je udrila v več hiš ter trgovin v mestu Seville.

Cicero, Ill. — Ravno o polnoči na sv. večer je dobila Mrs. J. Horejs, 1915 So. 57th Ave., deklico. To je bilo prvo dete rojeno na Božič v Chicagi.

Iz Jugoslavije.

MED JUGOSLOVANSKO IN AVSTRIJSKO DELEGACIJO NI PRIŠLO DO SPORAZUMA ZA TRGOVINSKO POGODBO. — DRUGE ZA NIMIVE VESTI.

Trgovinska pogajanja z Avstrijo razbita.

Belgrad. — Avstrijska in jugoslovanska delegacija sta se pogajali glede revizije trgovinske pogodbe med Avstrijo in Jugoslavijo. Že na prejšnjih sejah teh delegacij je prišlo do velikih nasprotij, ker sta se obe delegaciji postavili na popolnoma nasprotujoča si stališča. O poteku seje, na kateri je prišlo do formalnega prekinjenja, poročajo sledeče: 14. novembra so se v Belgradu pričela pogajanja za revizijo trgovinske pogodbe med Avstrijo in JHS. Sedaj so se pogajanja začasno prekinila. Pogajanja so prišla do sledečega rezultata: Delegaciji sta se sporazumeli v številnih postavkah. O največji zahtevi, to je glede revizije postavk, ki se tičejo mesa in živine, kakor tudi vseh postavk glede industrijskih predmetov, pa se ni dosegla rešitev.

Grozen zločin pijanega stražnika.

Na dan narodnega praznika se je pripetil v Temerinu pri Novem Sadu grozen zločin. — Občinski tajnik iz Kule je prišel v Temerin v družbi s stražnikom Danilom Cerovsijem, da napravi tam neki obisk. Med tem, ko je čakal na tajnika, se je Cerovski v bližnji krčmi napil in postal v svoji pijanosti tako zelo nasilen, da je na cesti napadel nekega katoliškega duhovnika, ki je le s težavo pobegnil pred pijanim stražnikom. Divji od jeze je planil Cerovski na nekega kmeta, ki je ravno tako pobegnil pred picem in se skril v bližnji hiši, kjer so ravno plesali. Cerovski je tekel za njim in je v svoji togoti večkrat ustrelil z revolverjem med plesalce, ki so se vsi prestrašeni razkropili, dočim sta padla dva mladeniča, oba od več krogelj zadeta, smrtno ranjena na tla. Cerovski je streljal še naprej, ne meneč se za svoji žrtvi. Gostje so poklicali orožnike, ki so ga le s težavo prijeli in uklenili.

Nagla smrt.

Lacko Jera iz Dornove pri Ptuj je pripeljala na mariborski trg zelje. Pri prodaji jo je zadela kap in žena se je mrtva zgrudila.

Samomor.

V soboto, 3. decembra zjutraj ob 6. si je pogнал skozi desno senco v glavo kroglo komaj 20letni knjigovodja Želko Piščanec v Mariboru. Rešilni oddelek ga je hotel prepeljati v bolnico, a je umrl med potjo. Pred samomorom, kojega povod je nesrečna ljubezen, je pisal še pet pism.

Nesreče v Trbovljah.

Gospa Ana Forte, gostilničarka na Vodah, je padla na stopnicah in si zlomila nogo. — Pri zgradbi meščanske šole v Trbovljah je padel zidar Črnigoy Franc z odra na beton-

ske ploščo ter se na glavi močno poškodoval. Prva leži v domači oskrbi, medtem ko so drugega prepeljali v Ljubljano v bolnico.

Mož obstrelil svojo ženo.

V ponedeljek, 5. dec. zvečer se je dogodil v Straži pri Novem mestu žalosten zločin. Gostilničar Alojzij Vintar se je sprl s svojo ženo. Prepil se je tako zelo poostiril, da je Vintar pograbil v hipnem razburjenju revolver in šestkrat ustrelil na svojo ženo. Dve krogli sta zadeli peč, ostale štiri pa ženo in sicer ena v glavo, dve v prsi in ena v nogo. Smrtno ranjeno ženo so prepeljali nezvestno v bolnico v Kandiji, mož pa je izginil. Drugi dan zjutraj se je sam prijavil sodišču v Novem mestu. Ranjena žena niha med smrtjo in življenjem ter ni več upanja, da bi prebolela svoje rane, od katerih so tri, in sicer na glavi ter dve v prsih smrtni. Zločin sicer splošno znanega Vintarja je dal v novomeški okolici priliko za mnoge komentarje ter vzbudil mnogo obžalovanja nesrečne Vintarjeve žene.

Smrt zaslužne redovnice.

V Šmihelu pri Novem mestu je v samostanu solskih sester de N. D. umrla 30. novembra č. s. Mar. Joana Oblak, stara 74 let. Redovnica je bila 51 let. Prednica 35 let v Šmihelu in sicer od početka tega samostana. Tiha, pa velika žena ni bila le sestra, ampak mati svojih sester, neštetihi učenk, in se posebno mati gluhonemih deklic kot njih izučena učiteljica v Gorici in v Šmihelu, kjer jih še sedaj nekaj biva.

Nesreča.

V Travniku pri Loškem potoku je debel hlod padel pri delu v gozdu na delavca Jak. Lavriča in ga tako težko poškodoval na glavi in hrbtu, da so ga morali prepeljati v bolnico.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd. Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo večeraj pošiljali po tehle cenah:

500 Din	\$ 9.40
1,000 Din	18.50
2,500 Din	46.25
5,000 Din	92.00
10,000 Din	182.00

100 Lir	\$ 6.10
200 Lir	\$11.90
500 Lir	\$28.75
1000 Lir	\$56.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poštuna je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Plaža in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK, 455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski list
v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj,
nedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:
Za celo leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:
Za celo leto \$6.00
Za pol leta 3.00

The First and the Oldest Slove-
nian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098.

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year \$6.00
For half a year 3.00

**POZOR:—Številka poleg vašega naslova na listu znači,
da kodaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker
se tem veliko pomagata listu.**

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na ured-
ništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu
je čas do četrtega dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov
uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Industrijska kriza davi tudi Italijo.

Tudi na gospodarskem polju prihajajo v prakso bombe. Dober teden pred vestjo o ponesrečenem atentatu na Mussolini, je milanski gospodarski list "Sole" natiskal, da se bo izvršila "legalna" stabilizacija lire na tečaju 100 lir za angleški funt; istočasno je vest priobčila pariška "Information". Vest se je zdela čisto verjetna, ker je v gospodarskih krogih mnenje, da stane sedanja "faktična" stabilizacija na kvoti 90 preveč žrtev. Kvota 90 se smatra za previsoko izbrano in se ta visoka izbira pripisuje fašistovski miselnosti, ki hoče tudi na gospodarskem polju ustvarjati čudeže. Pred zadnjim padcem se je namreč lira držala okoli 120 za angl. funt in gospodarski krogi so pričakovali stabiliziranje lire kvečjemu okoli 100. Mussolini pa je skočil kar na 90, morda tudi pod pritiskom spekulacije. Če že vsaka stabilizacija po inflaciji prinese industrijsko krizo, je bilo toliko bolj pričakovati krizo v Italiji, kjer je stabiliziranje združeno z odločno deflacijsko politiko — mesto okoli 110 se lira skuša ustaliti na 90 — in kjer dober del industrije, posebno tisti, ki so ga izbrali na dan vojne in povojne razmere ter potencirani protekcionizem, še vedno života in se ni odločil za prostovoljno likvidacijo. Kdo bo potem štel v zlo industrijem, če so se vesti o stabilizaciji na 100 mesto 90 oprijeli kakor resilne nitke?

Fašistovski tisk se je tako razljutil, kar je malo poprej ugotovil, da se v industrijski krizi kažejo znaki boljšanja, medtem ko bo vest o stabilizaciji lire na 100 še te uspehe pokvarila. Cene na debelo so se že ustale okoli 467 (oktober 467, september 465, avgust 465, julij 467) in se že prilagodile kvoti 90 ter so v stanu konkurirati na mednarodnem trgu, medtem ko so se pred pričetkom deflacijske politike, avgusta 1926, sukale okoli 633. S širjenjem glasov o stabilizaciji na 100 želijo šibki industriji zopet dvigniti cene in rešiti svoja podjetja, "ki niso v stanu ekonomsko proizvajati in skriti proizvodnih stroškov", kar so druga zdrava podjetja dosegla z velikimi žrtvami.

Industrijska podjetja poleg tega krčijo svoj obrat in odpuščajo delavstvo. Z natančnimi podatki je težko postreči, ker je gotovo, da niso uradni popolnoma točni, ker bi ne bilo taktično razburjati javnost. Vendar so tudi uradni podatki o brezposelnosti zelo zgovorni. Uradni list izkazuje te številke: Avgusta 1927 je bilo 291,821 delavecov popolnoma brezposelnih (avgusta 1926 le 83,090) in 134,251 deloma brezposelnih (avgusta 1926 le 26,634), meseca septembra 305,930 (lani 89,434) popolnoma in 133,568 (14,519) deloma brezposelnih. Brezposelnost torej naglo narašča. Podjetja si tudi pomagajo s krajšanjem delovnega urnika.

Trgovci se skušajo iznebiti predvsem zastalnih zalog in naročajo malo novega blaga, kar seveda kvarno vpliva na industrijo. Plasiiranje blaga je silno težko: Medtem ko je dohod na mednarodni trg radi dviga lire zelo otežkočen, je domači trg skoro zaprt, ker je masa ububožala. Delavcem so se plače znižale za kakih 20 odstotkov, za malo manj državnim nameščencem, znižale so se pokojnine, prispevki za fašistovske sindikate požrejo mnogo denarja, letošnji pridelek, posebno vinski, je pod normalo. Domači trg je prenasičen in čujejo se že glasovi o nadprodukciji.

Da nam kdo ne bo mogel očitati pristranosti, bomo zajeli nekaj misli o sedanji industrijski krizi iz direktnih italijanskih virov. V Bielli se je te dni vršil občni zbor "Fašistovskega združenja italijanske volnene industrije". Poročilo odbora govori predvsem o težkočah, na katere zadeva italijanska volnena industrija na Balkanu, "ki bi moral predstavljati narav-

na privlačna središča italijanske industrije; to je eden izmed najbolj posebnih pojavov v izvozu italijanske volnene industrije v zadnjih letih. Poročilo predpisuje ta pojav le protekcionizmu balkanskih držav, dasi hi bilo treba iskati vzroke čisto drugje; tudi politične intrige imajo včasih čisto gospodarske posledice. To leto, pravi poročilo, je bilo leto težav in krize za našo industrijo; niti ni položaj še premagal, dasi se kažejo nekateri znaki boljšanja. Na eni strani imamo skrčenje kupcij doma in v inozemstvu, ki ima za posledico skrčenje dela v tovarnah, ki je že del časa pod normalo; na drugi strani moramo tožiti nad počasnostjo in nerednostjo inkasov in povečanje rizikov in trgovskih insolvent. Naše cene v zlatu so pogostokrat višje kakor cene zunanje konkurence, ki nam skuša odvzeti pridobljena tržišča. Mnogo činiteljev proizvodnih stroškov se še ni prilagodilo kvoti 90; cena denarja je še ista, prevozniki stroški so še visoki, pomorske prevoznine imajo tendenco celo na povišanje, davki so še visoki. Položaj na domačem trgu je še poln nevarnosti za našo industrijo, ker je produkcija previsoka za notranji konsum. Kar velja za volneno industrijo, velja za bombaževo, avtomobilsko, železno in večino drugih.

Razumljivo je, da se vlada na vso moč trudi, da bi olajšala krizo, ko gre za njen prestiž, ko gre za "gospodarsko bitko", ki se bje že leto dni in od katere izhaja je odvisen obstoj režima. Predvsem daje podjetjem velike dobave najrazličnejše narave. Država skuša obuditi stalno industrijo, ki baje absorbira 30 odstotkov ostale in jo je zadnji stanovanjski zakon skoro uničil. Tudi veliki bančni zavodi so znižali eskomptno mero za kratkoročne papirje od 6.50 na 6 odstotkov. Industrija sama pa se skuša rešiti predvsem s koncentracijo.

BOŽIČNI PRAZNIKI PRI SV. ŠTEFANU.

Chicago, Ill.

Za nami je božično veselje, za katerega smo se cele tedne vsi pripravljali, vsak na svoj poseben način. Kakor vsako leto, se je tudi letos v naši cerkvi obhajal Božič na kar najlepší način. Cerkev je prijazno in vabljivo okinčana znotraj. Lepe jaslice sredi zelenih lepih smrek, okrog električne lučke raznih boj, okrog velikega altarja velike zelene smreke, da je izgledalo, kakor bi altar in jaslice stale sredi zelenega smrekovega gozda, tam v blaženi tihoti. Smreke obispale s srebrnim ivjem so izgledale, kakor bi jih nebo obispalo s svojimi srebrnimi snežinkami. Takoj kmalu po četrti uri na sveti dan zjutraj oglasili so se naši znani svetoštevski pritrkovalci v linah svetoštevskatega zvonika in drobili so božične melodije, ki se na božično noč slišijo bolj mile kakor kdaj kak drugi dan v letu. In ob 5. uri se je služila polnočna sv. maša, katero je služil pred. g. župnik pater Anzelm Murn. Veličastno so se oglasile na koru orgle in za njimi močan številni pevski zbor Adria. Kako blagodejno je valovala božična himna, kako blažljivo je uplivala na srca! Cerkev je bila topot zopet veliko premajhna. Sploh pri vseh sv. mašah je bila na ta dan cerkev polno nabita.

V ponedeljek je pa slavila naša naselbina svoje farno "žegnanje". Ob 10. uri dopoldne služila se je slovesna sv. maša z leviti, katere se je udeležila do malega vsa fara in cerkev je bila zopet veliko premajhna. Sveto mašo je služil pred. g. pater Aleksander. Slavnostno pridigo na ta dan pa je povedoval pred. g. pater Alfons Miklavčič iz Lemonta. Tako smo svetoštevanci kar najlepše proslavili in prebili lepe božične praznike.

Vremje je bilo za praznike tako prijazno, da je izgledalo vse bolj kakor Velikanec in ne Božič. Brez snega, lepo suho in ravno toliko hladno, da je slana padla. Stari ljudje ne pomnijo že več desetletij tako lepega vremena, kakor smo imeli imeli baš letošnje praznike. — Kakor lepi popoldanski prijazni dnevi indijanskega polja v jeseni, tako je bilo. Ljudje so bili vsi zunaj, zlasti na Štefanovo je bilo po parkih vse polno ljudstva, kamor jih je privabilo na zrak lepo čisto gorko popoldne. Da bi le nadeleževalo tako.

Zdaj pa je nastopil še predpustni čas. Zdaj bo doba do pepelnice, ko bodo ljudje ljudi jemali, ko bodo na programih zabave in drugo veselje. Na starega leta ali Silvestrov večer priredi društvo sv. Jurija Kat. Borštarnarjevo svoje veselico v šolski dvorani. To društvo priredi vedno izborna zabavo in jo bo gotovo tudi letos. Ker sta ravno dva praznika skupaj, je pričakovati, da bo udeležba kar najboljša.

NOVICE OD SV. JOŽEFA V FOREST CITY.

Forest City, Pa.

Kakor se neizprosna smrt pogosto oglašala po drugih slovenskih naselbinah v Ameriki, tako se tudi pri nas v Forest City. Dne 21. dec. je preminula tukaj znana ugledna rojakinja Mrs. Mary Cerar, stara 68 let. Mrs. Cerar je bila vdo-

va, komaj kake tri mesece, ko so pokopali njenega soproga; zdaj mu je sledila še sama. Bivala je v Ameriki nad polovico svojega življenja. Tu žalujeta po njej dva sinova: William in Frank. Pogreb se je vršil iz slovenske cerkve sv. Jožefa na pokopališču sv. Jožefa. Preostaliim sorodnikom naše iskreno sožalje, pokojni pa večni mir in pokoj!

V sosednjem mestecu Castle Garden pa je preminul te dni Alojzij Cibular, star 38 let. Preminul je za sušico. Za Cibularjevo družino je bil to prav žalosten slučaj. Oče je ležal na mrtvaškem odru, njegova žena pa je morala na porod. V ponedeljek so pokopali očeta, v torek naslednji dan pa se je rodila njegovi ženi hčerka, ki ne bo nikdar videla svojega očeta. Tako je usoda. Zapuščena žalujoča žena in več sorodnikov in prijateljev. Tudi njemu naj sveti večna luč in naj spava v miru! Vsem preostalim pa naše globoko sožalje!

Ker je bilo zadnje dni vedno spreminjajoče se vreme, se nahaja več naših ljudi bolnih. Rokjak John Mihelc s Hudson St. se nahaja bolan v bolnišnici. Mrs. Helen Zaverl je tudi v bolnišnici. John Kotar je moral tudi v bolnišnico. Vsem bolnikom, tem in drugim, želimo skorajšnega okrevanja!

Poročevalec.

PROSLAVA BOŽIČNIH PRAZNIKOV PRI SV. ROKU V LA SALLE.

La Salle, Ill.

Kakor druge naselbine, proslavili smo tudi v naši slovenski cerkvi sv. Roka na prav lep način božične praznike, zlasti božično noč. Ob polnoči služila se je slovesna polnočna sv. maša, katero je daroval naš pred. g. župnik Francšek Šaloven. Imel je tudi krasno božično pridigo, ki bo ostala vsem v najlepšem spominu. Tudi naši vrli pevec so se pokazali pri polnočnici, kakor tudi pri deseti veliki maši na božični dan. Vsa čast in priznanje jim, ker se toliko trudijo za svojo slovensko cerkev!

Z novim letom pa se prične pri nas v naši župniji, kakor že poročamo, sv. misijon, ki ga bo vodil znani slovenski misijonar franciškan pater Odilo Hajnšek, ki slovi po svojem izbornem govorništvu. Rojaki, to bodo dnevi milosti božje; pridite vsi od blizu in daleč. Imate svoje prijatelje, privedite jih seboj. Življenje je težko, pehamo se noč in dan za naše življenje na zemlji in le malo posvetimo časa svoji duši. Bratje, te dni nas vabi Gospod, kakor oče svoje otroke, pridite, prenovite se dušno in dajte tudi duši, kar ji gre. Ne vemo, kolikim je zapisana tudi med nami smrt v novem letu, toda preteklost nam jasno kaže, kako padajo tudi med nami zelo pogosto stari in mladi, ker smrt nič ne izbira. Koliko novih grobov imamo Slovenci v tem letu? Bratje in sestre, pripravimo se tudi mi, tudi nam je zapisana enaka usoda in kdo ve, če ne kmalu. Sv. misijon bo

mu pa pošiljam prav srčne pozdrave od Sv. Pavla tja daleč v Chicago. "Halo, Martin!"

Tu so doma tudi možje, katere pozna Amerika prav dobro, namreč Opekati. Franka Opeko v Waukeganu, kdo ga ne pozna. Saj je bil zadnjih 20 let menda na vseh konvencijah in vedno v glavnem odboru KSKJ. In g. kanonika Opeko, pesnika in pisatelja, katerega smo imeli srečo in čast pozdraviti v Ameriki. Še en brat je župnik v Tuhinjski dolini, ta je bil pa moj sošolec. Tudi teh sem se spominjal in vsem pošiljam pozdrave. Morda je še več znancev in prijateljev tu doma, pa mi ne pridejo na misel. Naj bo, pa kar vse obenem pozdravljam.

Pa naj bo danes dovolj o Vrhnikih. Je še marsikaj, kar me je zelo zanimalo in bi gotovo zanimalo tudi moje čitatelje. Posebno ko bi opisal romantične izvirne, katerim pravijo Vrhničarje "Vretje", bi vsi kar strmeli, da je tam tako lepo. Je, je,

v naši cerkvi in misijonski zvon bo vabil tudi tebe, dragi prijatelj, ali boš prišel? Hočeš sam sebi dobro? Na to si daj pa odgovor vsak sam ...

KAJ JE NOVEGA V DRŽAVI PELINA IN PESKA?

Rock Springs, Wyo.

Tukajšnji premogorovi obratujejo, ker v Coloradi in drugih državah premoga primanjkuje. Zato ga skušajo izvoziti več iz Wyominga in iz Utah. Toda delavcev je tukaj dovolj, ker vedno še kak pride odkod za delom, in vsled tega ni za svetovati nobenemu, da bi hodil sem.

Zimo smo že tudi imeli in nas je že parkrat dobro pocukala za ušesa. Toda nam je za to malo mar, naj le cuka sedaj, ki ne njen čas, pa se naj rajši spomladi umakne prej.

Država Wyoming je precej bogata država na ovčji reji. Farmarji zdaj strižejo ovce in prodajajo volno. Cena volni za enkrat je 35c funt. Nekateri bi mislili, da je to veliko, ali volna ne tehta mnogo in jo ni kmalu en funt. Zanimivo je opazovati ovčarske "barberje", ki strižejo ovce. Plačani so od ovce toliko in toliko. S posebnimi stroji strižejo tako hitro, kakor bi ovco slekli iz suknje, naenkrat je gola.

Nesreč je pa tudi med nami vedno dovolj. Te dni so našli Paul Kovačiča, rodod Hrvata, mrtvega. Šel je na obisk k svojem bratu Petru na Oakley. Padel je po nesreči s hitro vozečega vlaka in se, kakor sklepa, takoj ubil. Našli so ga šele drugo jutro mrtvega tračni delavci, ki delajo na progi.

Dne 19. decembra pa je umrl star. Zadel ga je kap. Pokopan je bil iz slovenske cerkve sv. Cirila in Metoda.

Sorodnikom obeh naše sožalje in pokojnikom pa R.I.P.!

Božične praznike smo prebili v kar najboljšem razpoloženju. Na sv. večer smo imeli polnočno, katero je daroval naš pred. g. župnik Dr. John L. Zaplotnik. Ob osmih na sv. dan se je služila tiha sv. maša in ob 11. uri dopoldne pa slovesna peta instrumentalna sv. maša, pri kateri je sviral 12 mož broječi orkester. Bilo je nekaj krasnega, kar bo ostalo vsem v trajnem spominu.

Na bolniški postelji se nahajajo Anton Završnik Jr., ki je moral na lahko operacijo. Istotako je bila operirana Mrs. Antonia Gosar. Obema želimo skorajšnega okrevanja!

Poročevalec.

MOŽGANI ZNAMENITEGA PISATELJA.

Ne gre, kako veliko množino možganov ima človek, temveč, kakšni so. Akademija za medicino v Parizu se je bavila z možgani znamenitega misleca in pisatelja Anatole France. Dr. E. E. Free poroča, da so Francejevi možgani tehtali 1017 gramov, dočim tehtajo priproste možgani človeka, enake velikosti, do 1350 gramov. Torej ne kvantiteta, npraveč kvaliteta velja.

Uganka št. 21. — Najbolj črno je, pa vendar ves svet razsvetljuje? Kaj je to? — Onemu, ki ga bo sreča objela izmed onih, ki bodo pravilno rešili to uganko, bo poslal michiganski farmar, če moški, lepo ovratnico, če ženska, par robcev za spomin. Rešitev bo objavljena okrog 10. januarja 1928.

Uganko št. 20 so pravilno rešili: Ana Jerman, Joliet, Ill.; Mary Vrčec, Cleveland, O.; Tilka Rejc, Detroit, Mich.; Fr. Kernc, Joliet, Ill.; Mary Kočev, Steelton, Pa.; Rose Owen, Forest City, Pa.; John Kolaric, Pardee, Ont., Kanada; Angela Berus, Conneaut, O.; Katarina Ambrožič, Chisholm, Minn.; Mimi Tomažič, Chicago, Ill. Sreča je objela to pot Angelo Berus, Box 384, Conneaut, O., kateri nam zdaj Naročnik iz Montane pošlje obljubljeno nagrado. Pravilna rešitev je: "Ponarejeni denar".

Prazen je! — V božični številki smo na tem mestu naglasili božanski upliv sv. božičnega dneva, ki vzbuja tudi v brezvercih neko notranjo zavest, da je to dan, mimo katerega ne more kar tako tudi najbolj prazen brezverec. In g. Moleku to ni po volji. Ne vemo, so ga li tiste vrstice tako dirnile, da je moral malo pokasljati in s tem hotel pokazati, da je zanj Božič prazen. No, če je zanj božič res prazen, potem ne moremo drugega, kakor da potrdimo, da je Molek in vse njegovo modrovanje vrlo prazno. To smo sicer vedeli že poprej, še bolj to vemo pa zdaj, ko se je vsa njegova praznosta v njegovem zgornjem "štuku" pokazala ...

Srečanje. — Vrnil se je rojak iz Amerike v domačo vas. Ko se snidejo stari znanici, jelo se je popraševati Amerikanca, kako je kaj v Ameriki. Odgovarjal in pojasnjeval jim je to in ono. Pogovor nanese tudi na prohibicijo. "Pa kaj vi tam pijete?" se je zadr. vmes Borštarnarjevi Miha. — "E, pijemo, tudi pijemo ...", je odgovoril Amerikanec. — "Ampak kam pa gredo Amerikanci, kadar se z ženskami skregajo?" je siknil Mlinarjev Pepe ter nadaljeval: "Zame bi Amerika že ne b'la ... Kadar se s ta staro skregava, grem v oštarijo, da s par literki poplahnem, pa me mine jeza, kakor bi odrezav ..."

RIBA S TREMI OČMI.

Joseph King iz Bostona je te dni ujel ribo, ki je imela tri oči. Dvoje ob strani, kakor vsaka druga riba, tretjo pa na vrhu glave.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

* PODLISTEK *

Rev. K. Zakrajšek, O.F.M.:

MOJI SPOMINI.

Pa za nas Amerikance je vseeno trg ali mesto. Mi te razlike ne poznamo.

Res, slavná zgodovina! Gotovo še Kočev varji nimajo tako slavne. Z zanimanjem človek zato ogleduje ta trg, ko duh uhaja nazaj v davno zgodovino in si slika pred duhovno oko vse te zgodovinske dogodke, ki so se tu odigrali.

Prav gotovo je, da sta bila na Vrhnikih tudi sveta Ciril in Metodij, ko sta šla v Rim. Saj vemo, da sta šla skozi Oglej, torej sta šla po glavni državni rimski cesti s severa proti Rimu.

Vrhnika kot trg šteje 2462 prebivalcev,

torej za štiri duše več kot Novo mesto. Tudi je tukaj več tovaran kot v Novem mestu. Tu je tovarna za konzerve "Impex", več opekarn, milijonar Polak ima tu svojo veliko strojarno, tovarno za parkete, za harmonije, krznarna. Jako razvita je tudi lesna trgovina.

Tu je tudi sodnija in davkarija, kamor se hodiijo tudi naši Preserci prepirat in tožarit in tudi zapirat. In pa naše davke tam "spravljajo".

Vrhnika je sedež dekanata, kjer je sedaj dekan pred. g. Kette.

Ko sem po Vrhniki hodil, skušal sem se tudi spomniti, kateri mojih znancev iz Amerike so tukaj doma. Pa sem se takoj spomnil svojega izbornega doktorja "avtomobilologije", mojega garage-mana, Mr. Millerja, ki ima tisto veliko bolnico za bolne avtoje tam na Ashland Ave. pri "trekah", kjer je moja nepozabna Columbija bila precejkrat, ko je dobila kak kašel, ali ji je "srce" začelo puščati, ali se je preveč

napihovala, pa ji je kaka noga počila. Da, včasih, ko se je sredi pota kje spuntala in šla na štrajk, pa jo je Dr. Miller znal vsikdar takoj ozdraviti. Tolik rešpekt je imela pred njim, da jo je Dr. Miller samo pogledal, pa je hotela kar sama bežati, precej je bila zdrava. Bog te živi, ljuba Vrhnika, sem ji dejal. Slavná je tvoja zgodovina! Pa kaj zgodovina?! Kaj bi meni ta zgodovina pomagala, kadar je Columbija začela "cajhnati", da jo kaj boli. Zato te imam rad, da si dala Chicago tako izvrstnega mehanika, Dr. Martina Millerja. Kako bi se ga bil zveselil, če bi se mi sedajle izza kakega ogla nasmejal s tistim avtomobilskim nasmehom in prijaznostjo, ki je Martinu tako lastna, da mi ni s svojo spretnostjo ozdravil samo Columbijce, temveč večkrat se mene pozdravil, kadar sem imel tisto znano "St. Stephanitis", ali še večkrat "Lemontitis", ali kakor so se že vse te čilkaške fajmošterske bolezni imenovali. Ker ga pa ni bilo in ga je oko zastojno iskalo,

mu pa pošiljam prav srčne pozdrave od Sv. Pavla tja daleč v Chicago. "Halo, Martin!"

Tu so doma tudi možje, katere pozna Amerika prav dobro, namreč Opekati. Franka Opeko v Waukeganu, kdo ga ne pozna. Saj je bil zadnjih 20 let menda na vseh konvencijah in vedno v glavnem odboru KSKJ. In g. kanonika Opeko, pesnika in pisatelja, katerega smo imeli srečo in čast pozdraviti v Ameriki. Še en brat je župnik v Tuhinjski dolini, ta je bil pa moj sošolec. Tudi teh sem se spominjal in vsem pošiljam pozdrave. Morda je še več znancev in prijateljev tu doma, pa mi ne pridejo na misel. Naj bo, pa kar vse obenem pozdravljam.

Pa naj bo danes dovolj o Vrhnikih. Je še marsikaj, kar me je zelo zanimalo in bi gotovo zanimalo tudi moje čitatelje. Posebno ko bi opisal romantične izvirne, katerim pravijo Vrhničarje "Vretje", bi vsi kar strmeli, da je tam tako lepo. Je, je,

prav lepo je tam. Do sedaj smo vedno čuli o lepotaht Gorenjske. Tako so Gorenjci kričali, da niso druge Združene države niti v "stih" nismo prišli. Zato je pa prav, da se kdaj čuje še o kaki drugi lepoti in krasoti in romantiki, kakor je divna Gorenjska.

Gospod urednik, pa lahko noč! Moram iti spat.

Ker smo imeli nekoliko dni deževja in nisem mogel nikamor ven, sem se pa lotil kovečar, ki je ostal prav do sedaj še zaklenjen in nedotaknjen, namreč kovečar s pošto zadnjih tednov pred odhodom iz Amerike. Nad dvatisoč pisem, kart in izjavov je bilo. To so bili pa dragi spominiki mojih ljubljenih prijateljev iz cele Amerike za moj jubilej. Morda bo ta stavek komu dišal nekoliko po bahariji. Pa mu ne morem pomagati. Sem pač res ponosen in vesel teh pisem in častit, da sem vsem, ki so se me spomnili ob tej priliki, res prav iz srca hvaležen.

Na starega leta večer.

Jernačev France je bil pijanec, da ga mu ni bilo kmalu para. Napil se je, kolikorkrat se je le mogel in to je bilo vsaj enkrat na teden prav gotovo. Se večkrat na teden bi se bil rad, pa se mu vsaki teden ni posrečilo. Ni bilo potrebne-ga cvenka. Kredita po gostilnah pa tudi ni več imel. Gostilničarji so vedeli, da nikdar ne bo plačal. Žena mu pa ni hotela plačevati takih dolgov, sam pa tudi ni imel. Kadar je imel, je šlo pa sproti.

Na starega leta večer je bilo. Tak velik dogodek, ki je samo enkrat v letu, se pa ne sme pustiti, ne da bi se ga dostojno proslavilo. Tudi se spodobi, da se primerno svojemu življenju poslovi od starega leta. Toli-krat je bil v njem v "rožicah", sramota bi bila, ko bi ga trezno končal. Ravno je dobil ne-liko denarja, ko je peljal drva na prodaj v mesto.

Žena ga je pogosto svarila, pa je bilo vse zastoj. "Jaz sem gospodar pri hiši", ji je odgovarjal. "Jaz bom delal, kar bom sam hotel. Ženske, tiho!"

In tiho je morala biti. Jokala je in molila zanj, to je bilo vse, kar je mogla storiti.

Ko se ga je precej navlekel že popoldne, prišel je vendar k večerji. Ko se je navečerjal, je pa ravno zvonilo "skupaj" k zahvalni pobožnosti, ki je bila v cerkvi, da so se župljani skupno zahvalili z zahvalno pesmijo Bogu za sprejete do-brote minulega leta.

"Bom pa še jaz šel nocoj v cerkev", je dejal in jo res mah-nil v cerkev. Malo težko je šlo in vsak ga je grdo pogledal, ko se je približal v cerkev in sedel v zadnji klopi. Lepo se je vršila cela pobožnost in Fran-cetu se je prav dopadlo. Še malo ginjen je bil.

Pobožnost je pa minila in ljudje so odhajali počasi drug za drugim iz cerkve. Slednjič je ostal popolnoma sam v cerkvi. Njemu se pa kar nič ni mudilo nocoj iz cerkve. Sedel je in sedel tam, pa sam ni vedel, zakaj. Cerkovnik je prišel in pogasil vse luči in odšel.

Ko pa tako sedi v cerkvi, se naenkrat odpro zakristijske vrata in nekdo pride s "kaffe-žem" in nažge vse sveče na ve-likem oltarju. France ga gleda, gleda. Kakšen človek je pa to? Glave ni imel. Zagrnjen je bil samo v dolgo belo platno. Ko je našel sveče, šel je čudni človek nazaj v zakristijo.

Kmalu pa pride iz zakristije duhovnik s kelihom v roki in gre pred oltar, kakor bi hotel maševati. France ga zopet gle-da, gleda. Čudno, tudi ta du-hovnik ni imel glave, vsaj France je ni videl. Prestraši se, kaj bi to pomenilo. Že se hotel zbežati iz cerkve, ko se duhov-nik obrne po cerkvi in pravi: "Maševal bi rad, pa nimam strežnika. Ali je kdo tukaj, ki bi hotel biti moj strežnik?"

"Zakaj ne?" se ožunači France v klopi in gre s stra-hom sicer, vendar pogumno pred oltar in streže. Ko je bil še deček je itak bil ministrant in je znal še nekoliko molitvic in streči. Vendar cela maša je bila tako čudna. Nič ni bilo prav. Vendar je France vstra-jal in stregel dalje.

Ko pride pa do umivanja rok, ko je moral zlit iz ko-zarčeka vodo mašniku na pr-ste, bi bil pa skoro strahu za-vpil, tako se je prestrašil. Du-hovniku je vtil na prste vodo, toda prsti so bili same kosti.

"Mrlič!" je šepnil sam pri sebi in zona ga je obšla. Zopet je že hotel zakričati strahu in zbežati iz cerkve, pa ga je ne-ka čudna moč držala pri oltar-ju, da ni mogel ne zavpiti in ne zbežati. Trese se je, kakor ši-ba na vodi, kaj bo iz tega pri-šlo?

"Mrlič!" je šepnil sam pri sebi in zona ga je obšla. Zopet je že hotel zakričati strahu in zbežati iz cerkve, pa ga je ne-ka čudna moč držala pri oltar-ju, da ni mogel ne zavpiti in ne zbežati. Trese se je, kakor ši-ba na vodi, kaj bo iz tega pri-šlo?

"Mrlič!" je šepnil sam pri sebi in zona ga je obšla. Zopet je že hotel zakričati strahu in zbežati iz cerkve, pa ga je ne-ka čudna moč držala pri oltar-ju, da ni mogel ne zavpiti in ne zbežati. Trese se je, kakor ši-ba na vodi, kaj bo iz tega pri-šlo?

"Mrlič!" je šepnil sam pri sebi in zona ga je obšla. Zopet je že hotel zakričati strahu in zbežati iz cerkve, pa ga je ne-ka čudna moč držala pri oltar-ju, da ni mogel ne zavpiti in ne zbežati. Trese se je, kakor ši-ba na vodi, kaj bo iz tega pri-šlo?

"Mrlič!" je šepnil sam pri sebi in zona ga je obšla. Zopet je že hotel zakričati strahu in zbežati iz cerkve, pa ga je ne-ka čudna moč držala pri oltar-ju, da ni mogel ne zavpiti in ne zbežati. Trese se je, kakor ši-ba na vodi, kaj bo iz tega pri-šlo?

"Mrlič!" je šepnil sam pri sebi in zona ga je obšla. Zopet je že hotel zakričati strahu in zbežati iz cerkve, pa ga je ne-ka čudna moč držala pri oltar-ju, da ni mogel ne zavpiti in ne zbežati. Trese se je, kakor ši-ba na vodi, kaj bo iz tega pri-šlo?

"Mrlič!" je šepnil sam pri sebi in zona ga je obšla. Zopet je že hotel zakričati strahu in zbežati iz cerkve, pa ga je ne-ka čudna moč držala pri oltar-ju, da ni mogel ne zavpiti in ne zbežati. Trese se je, kakor ši-ba na vodi, kaj bo iz tega pri-šlo?

Duhovnik konča mašo in gresta v zakristijo.

Tu se pa duhovnik obrne k njemu in mu pravi: "France, ker si mi stregel pri maši, ti za-plačilo povem, da boš ravno danes ob letu umrl."

Ves prestrašen hiti iz cerkve in teče domov, kolikor so ga le noge hitro nesle.

Šele doma se zave, kaj je doživel. "Danes leto boš umrl", mu je zvenel mrtvaško votli glas duhovnika iz cerkve.

"Toraj še eno leto imam živ-ljenja? Malo je. Sedaj je treba drugače začeti!" sklepa sam pri sebi. "Pijačo pustiti! Prid-no moliti in Bogu služiti. Eno leto bo kmalu ven!" je sklenil z vso resnostjo.

Žalosten in potrjen je hodil ne-koliko dni okrog. Žena ga je izpraševala, kaj se mu je zgo-dilo, kaj mu je, če je bolan? Pa je le molčal. Veselilo jo je pa zelo, ker je mislila, da se je sedaj France popolnoma po-boljšal.

Ko je tako en teden popol-noma drugače preživel, kakor je živel do sedaj, postal je pa zopet hudo žejen. Začelo ga je mikati, da bi šel zopet v gostil-no. Dolgo časa se je bojeval sam s seboj. "Ne, ne!" je govo-ril sam sebi. "Samo eno leto bom še živel! Sklenil sem, da bom to leto prav dobro in kr-ščansko preživel. Ne grem!"

Toda žeja je bila vsaki dan večja, skušnjava vsaki dan vabljevsja.

"Eh, saj je leto dolgo. Pol leta pokore mo dovolj. Pol leta pa se lahko veselo in 'lušno' preživim", se je slednjič udal skušnjavi in jo zopet zavil v gostilno, se napil in potem ži-vel, kakor je živel prej in še slabše in se še večkrat napil.

Minilo je pol leta. Vest se je zopet oglasila in ga opomnila prikazni v cerkvi na starega leta večer. Malo se je ustrašil in začel premišljati, kaj bi na-redil?

"Eh, kaj pol leta! To je pre-več! En mesec pokore pa bo dovolj. Le veseli bodimo. Saj je to zadnje leto mojega življe-nja. Zadnji mesec bom začel pokoro delati." In šlo je staro pot naprej.

Toda čas hitro beži. Prišel je zadnji mesec prav hitro. Vest ga je zopet opomnila njegove-ga sklepa in prikazni.

"Eh, kaj bi čeli mesec delal pokoro, saj bo en teden dosti. Zadnji teden bom pa res za-čel prav spokorno živeti. O-pravil bom dobro sposed in se lepo pripravil na smrt. Če se spokornik na smrtni postelji pripravi na dobro smrt v eni uri ali včasih še hitreje, zakaj bi se jaz v enem tednu ne?"

In še več je pil. "Če vse za-pravim in zapijem, saj bom kmalu umrl. Ženi pa tudi ni treba preveč pustiti, se bo pre-več veselila moje smrti."

Toda trije tedni so še hitre-je minili in prišel je zadnji te-den. Pa je bilo zopet isto.

"Eh, kaj! Zadnji dan bom šel k spovedi in se lepo pripra-vil, pa bo." In pil je dalje in še več. Da, bil je skoraj celi te-den neprenehoma pijan.

Takega je našel tudi zadnji dan.

"France, zadnji dan!" mu je rekla vest, ko je zjutraj vstal ves krmežljiv, ko je komaj večerajšnje "rožce" prespal. Sam nase je bil nejevoljen. Nekoliko poleži in premišljuje, kaj bi naredil.

"Glava me strašno boli. Saj ne bom mogel veliko moliti. — Saj toliko moram iti v gostilno, da si s par kozarčki glavo o-zdravim, da bom lažje molil in se lažje na smrt pripravil," je rekel.

Vstal je in jo zavil narav-nost v gostilno. Toda dva ko-zarčka ga je bilo premalo, tri-je so bili pa že preveč. Zopet je bil pijan. Ko je bil pa pijan,

Slika nam predstavlja prostor, kjer ima nemška vlada shranjeno zlato. To je, v po-slopu Državne banke, kjer je na tisoče in tisoče ton zlata. To zlato pomaga, da se drži nemška marka na sedanji visoki čini.

seveda je pa pozabil na vse, tudi na smrt.

Tako pride večer. Dasi vi-njen, vendar toliko se je še za-vedel, da je to zadnji dan. — Kolikor bolj je premišljeval, kaj ga nocoj čaka, toliko bolj je bil trezen. Ves se je tresel na celem telesu. Vest ga je strašno pekla, da ni porabil le-ta bolje, kakor je bil sklenil. Celo leto je prepil in grdo ži-vek. Za zadnji dan je odkladal, da se bo spokoril. Zadnji dan, da, zadnji večer je tukaj, pa ...? Ko bi bil vsaj spoved opravil! Pa nič! "France, kaj bo pa sedaj?" mu je klical strašni glas. Šel je v svojo sobo in se ves obupan vlegel v po-steljo. Celo posteljo se je tresla, tako ga je strah stresal po vseh udih. "Kaj bo nocoj! Kaj bo nocoj! Umreti moram, pa ne-pripravljen!"

Tako je ležal na postelji in v strašnem strahu čakal polno-či, ko naj pride napovedana smrt.

Le počasi so minevale ure. Strašno dolge so bile. France se je premetaval po postelji in se potil, da je bil ves moker.

Slednjič — še eno minuto, pa bo polnoč!

"Joj, joj! Kaj bo z mano se-daj?" je skoraj obupno kri-čal in jokal.

In res ura zaropota! Dva-najst je začelo biti. France bi bil najraje planil po konci in bežal. Pa ni mogel več.

V tem pa ga nekaj strašno stresa in zakriči nad njim, da bi bil kmalu skopnel od stra-hu. Mislil je, da je že smrt.

Poruka ga drugič in nekdo še bolj nad njim zakriči. In France — se prebudi in gleda prestrašen okrog sebe.

"Kaj pa ti tukaj delaš, pija-nec grdi? Domov se spravi spat, ne pa tukaj v cerkev!" zakriči nad njim — cerkovnik.

France je namreč med po-božnostjo v cerkvi zaspal. — Cerkovnik je sedaj prišel zapir-at cerkev in našel pijanega Franceta, kako je spal v zad-nji klopi. In vse to se mu je sa-mo — sanjalo.

Danes ni France več pijanec. Prav pošten in dober mož je, ki lepo skrbi za svojo družino in skuša popraviti, kar je pre-je s svojim pijanskim življenjem zagrešil. Tiste strašne sanje v cerkvi na starega leta večer so ga izmodrile in spametovale.

BOLJŠE RAZMERE NA FARMAH.

V Kansasu so imeli vodilni farmarji zborovanje. Vsi so tr-dili, da nimajo več nobenih sit-nosti s svojimi otroci, ko jih nagovarjajo, naj se posvetijo farmarskemu delu in ne hodijo v mesta. Večina rajše ostane doma in opravlja poljedelska dela. Pravijo, da se je stanje ameriškega farmarja v toliko izboljšalo, da je življenje na farmah prijetno in tudi dobi-čkanosno. Večina premožnej-ših farmarjev pošilja svoje o-troke v poljedelske zavode, kjer se do dobra izučijo far-marske umetnosti, ako se sme tako imenovati.

ASTOR BO ODPOTOVAL NA OTOK GALAPAGOS.

Mr. Vincent Astor se pri-pravlja na potovanje za drugo leto. Obiskati namerava otok Galapagos, kjer žive želve do 900 let in so nekatere zelo ve-like, visoke kakor miza. Jahta, s katero namerava potovati, se zdaj gradi. Imel bo seboj tudi malo letalo, s katerim namer-ava raziskati najvišjo točko na otoku, kamor še ni stopila človeška noga, kolikor je zna-jo raziskovalcem. Mr. Astor je izvežban pilot.

ŠIRITE AMER. SLOVENCE!

SKLADIŠČE NEMŠKEGA ZLATA.

Raznoterosti.

LETALO V BODOČNOSTI.

Ni več dvoma, da se bo v bo-dočnosti ves transportacijski promet vršil le po zraku. Ako se bo še vpošteval izrek: "Čas je zlato", tedaj bo za potnike in sploh ljudi, ki bi radi prišli naglo iz kraja v kraj, najbolj-še prevozno sredstvo — letalo. Gotovo je, da se bodo aparati tako izboljšali, da ne bo večje nevarnosti leteti po zraku, ka-kor je z vlakom ali avtomobi-lom po zemlji. Nemčija ima že napravljen načrt za "letalo bo-dočnosti", ki bo nadomestova-lo avtomobile, s sedeži do o-sem oseb, pa tudi večje. Vož-nja po zraku bo veliko cenejša kakor pa z vlakom.

KADILEC NA VEŠALIH.

Obsojenca so pripeljali pod vešala, da bi ga obesili. Ta pa je začel prositi, da naj mu da-jo še pipo tobaka, da bo med tem, ko ga bodo obešali, še zadnjo pipo pokadil. In dali so mu jo. Krvnik mu je dal vrv na vrat in izpodmaknil stolico. Zanjka pa je zdrsnila in smuk-nila preko glave ter mu med tem izmaknila pipo iz ust. O-bešenec je telebnil na tla, ko pa se je pobral, je hitro skočil po pipo in začel močno vleči, poleg tega pa se je pritežil: "Skoraj mi je pri tem špasu fajfa ugasnila!"

IZGUBLJENI DRAGULJI NAJDENI.

Harry Chandler, lastnik tek-sija iz Jersey City, je našel v svojem avtomobilu majhen za-vitek. Ko ga je odprl, je videl, da so notri dragulji velike vrednosti. Spomnil se je, da je pred dvema dnevi vozil neke-ga zlatinarja z imenom Sar-toriusa, ki je tožil, da je neke-žgubil dragulje. Ponese jih tja, bili so res njegovi. Poštenemu najditelju je dal Sartorius za njegovo poštenost \$250.00. To-rej skozi dva dni se je drago-ceni zavitek valjal po tleh av-tomobila, s katerim je v temu času Chandler prevozil večje število potnikov, nihče pa ga ni pobral.

BOLJŠE RAZMERE NA FARMAH.

V Kansasu so imeli vodilni farmarji zborovanje. Vsi so tr-dili, da nimajo več nobenih sit-nosti s svojimi otroci, ko jih nagovarjajo, naj se posvetijo farmarskemu delu in ne hodijo v mesta. Večina rajše ostane doma in opravlja poljedelska dela. Pravijo, da se je stanje ameriškega farmarja v toliko izboljšalo, da je življenje na farmah prijetno in tudi dobi-čkanosno. Večina premožnej-ših farmarjev pošilja svoje o-troke v poljedelske zavode, kjer se do dobra izučijo far-marske umetnosti, ako se sme tako imenovati.

ŠIRITE AMER. SLOVENCE!

BAL SE JE MRTVEGA Sopotnika.

Koroner M. E. Pickett, Raw-lins, Wyo., je bil pozvan v oko-lico, naj odpelje nekega mrl-i-ča v mrtvašnico. Ko je truplo naložil in peljal proti mestu, ga neki popotnik nagovori in prosi, da bi ga potegnil v me-sto. Koroner je bil takoj pri-volji dati "lift" tujcu, odgrnil je pokrivalo, s katerim je bilo pokrito truplo in rekel popot-niku, naj prisede. "P-prav le-pa hvala, ne bom, raje hodim." Tako je rekel tujec, ko je vi-del mrliča, in jo naglih krač odkuril.

ZA VIŠJO TARIFO NA KORUZO.

Senator Arthur Capper je pisal tarifni komisiji in pripo-ročal, naj zviša tarifo na ko-ruzo od 15 na 22 in pol centov pri bušlju. Vsako leto se im-portira večjo množino koruze v Zed. drž. iz Južne Amerike. Lansko leto je prišlo v Sever-no Ameriko iz Južne 724,167 bušljev koruze, to leto pa tri in pol milijona. Capper je na to opozoril tudi predsednika Coolidgea. Najprvo naj se gle-da na domači pridelek, če iste-ga primanjkuje naj se ga uvo-zi iz druge dežele.

OTROK, KI NE JOKA.

V Angliji vzbuja veliko po-zornost neko dete, ki je staro devet mesecev, pa se še ni ni-koli zajokalo. Dete je normal-no razvito in se večkrat smeje, le do joka se ga ne more pri-praviti.

ZA \$830,000,000

igrač so dobili otroci v Zed. drž. to leto za "Christmas", 90 odstotkov je bilo izdelanih v Ameriki. Tako se časi spre-menjajo. Pred 20 leti, se je 90 odstotkov igrač, kar se jih je pro-dalo v Ameriki, izdelalo v i-nozemstvu, največ v Nemčiji.

— Chicago, Ill. — Mrs. Nel-lie Hogan, stara 38 let, živeča na 1922 West Madison cesti, je imela navado, da je v postelji, predno je zaspala, pokadila ci-gareto. V sredo je prišla do-mov ob štirih zjutraj, bila je na neki zabavi. Ko se je vlegla je prižgala cigareto, v nasled-njem trenutku je bila vsa po-stelja v plamenih. Žena je za-dobila tako hude opekline, da ni upanja, da bi okrevala.

Čarovnik. — Kako napraviš, da ti žlica v topli sobi na mi-zo primrzne? — Vzemi žlico, jo položi na mizo, na katero si vtil nekaj vode. V žlico deni malo snega in ga potrosi s so-ljo. Pusti nekaj časa žlico pri miru. Tam, kjer se žlica dotika mize, boš kmalu opazil led in žlica je primrznila na mizo v topli sobi!

Pouk o tem in onem.

O NAJVIŠJI GORI V ALPAH IN O LEDENIKIH.

Visoke gore so bile za člove-štvo že dolgo časa nekaj, kar je vzbujalo strah in grozo. Ne samo da je človek mislil, da ne more nanje, bil je prepričan, da ne sme, ker je tam domovi-na nadnaravnih bitij, ki bi ga mučila, če bi si upal v njihov dom.

Ko pa se je začel človek tru-diti, da pobiže spozna svet, na katerem biva, so ga zamikale tudi gore, kamor ga je gnalo hrepenenje, da spozna tudi ta dotlej nepoznani del prirode. A ne samo želja po novih spo-znanjih, še nekaj drugega ga je gnalo na strme, odljudne snežnike; preizkusiti je hotel svoje sile, kljubovati zaprek-am zmagati.

V naslednjih vrsticah bomo skušali povedati nekaj o naj-višji gori v Evropi. Tej gori je ime Mont Blanc (izgov. mon-blán), francoska beseda, po naše bi se reklo Bela gora. — Ime ima od tega, ker jo odeva večer sneg. Leži na meji treh držav: Švice, Francoske in Ita-lije.

Dolgo časa je minilo, preden si je človek upal priti na to naj-višjo evropsko goro. Mož, ki se je s tem proslavil, je bil nara-voslovec Saussure. Dan, ko je Saussure stopil na najvišjo toč-ko Evrope, smemo imenovati rojstni dan alpinizma (hribo-lavstva). To je bilo leta 1778. Takrat ljudje še niso tako la-zili po gorah kakor dandanes. Le na malo visokih vrhov je bila že stopila človeška noga.

Šele sredi 19. stoletja, ko so odkrili Angleži lepoto Švice, se je začela tekma tudi v tej pa-nogi človeškega udejstvova-nja. Danes je le še malo vrhov v Alpah, na katere še ni nihče splezal. Hribolavstvo je postalo nekaj splošnega, danes hodi po gorah na tisoče vnetih hribo-lazcev.

Da je najvišja gore Evrope med prvimi, na katere je pri-šel hribo-lazec, je morda slučaj. Dostop na vrh ni nič kaj težak, je le zelo naporen, ker je pot in pol miliona. Capper je na to opozoril tudi predsednika Coolidgea. Najprvo naj se gle-da na domači pridelek, če iste-ga primanjkuje naj se ga uvo-zi iz druge dežele.

— Sofija, Bolgarija. — V tukajšnjem mestu je policija zasačila ponarejalce ameriških dolarjev. Ponarejalci imajo svoj glavni stan v Varšavi na Poljskem, podružnice pa v vseh mestih v Evropi.

Denar v Jugoslavijo brzojavnim putem!

MI RAČUNAMO:

Za ameriške dolarje:	Za dinarje:
\$ 5.00\$ 6.15	200 Din\$ 4.45
10.00 11.25	500 Din 9.30
15.00 16.25	1000 Din 12.90
20.00 21.45	1500 Din 23.00
25.00 26.55	2000 Din 31.00
35.00 36.70	3000 Din 55.40
50.00 51.90	4000 Din 78.50
75.00 77.50	5000 Din 91.50
100.00 103.00	10000 Din 182.00
200.00 204.50	15000 Din 273.00
300.00 306.00	20000 Din 365.00
400.00 407.50	30000 Din 548.00
500.00 509.00	40000 Din 724.00
600.00 610.50	50000 Din 903.00
700.00 712.00	60000 Din 1082.00
800.00 813.00	70000 Din 1260.00
900.00 914.00	80000 Din 1441.00
1000.00 1015.00	90000 Din 1620.00

Za pošiljke po pošti se sprejema samo Money Orders, American Express ček, ali pa bančni draft, Osebnih čekov po pošti ne sprejemamo.

Nobenih drugih pristojbin in nobenih odbitkov v Evropi.

Metropolitan State Bank

2201 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Urađujemo: Dnevno od 9:00 zjutraj do 4:00 po-poldne. Ob torkih in sobotah do 3:30 zvečer.

KAPITAL IN PRIBITEK: \$300,000.00

PROMET IN VIRI NAD \$3,500,000.00

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

**NAJVEČJA SLOVENSKA
KNJIGARNA V AME-
RIKI.**

Dionisius (7) 36

[illegible]

Iz življenja in sveta.

MILIJONAR POŽIGALEC.

Te dni je imelo Sarajevo malo senzacijo. Pred senatom okrožnega sodišča se je vršila razprava proti Kostu Petroviću, bogatemu industrijcu iz Beograda, ki je bil obtožen požiga.

Obtoženec se je bavil zadnjih 18 let s trgovino, in sicer je imel največ poslov za ministrstvo vojske in mornarice, kateremu je dobavljal čevlje za vojaštvo. Kupčija mu je iz vrstno uspevala do konca leta 1926, ko je zabredel v finančno krizo. Interese so dosegle v juniju t. l. svojo kulminacijo. V času svoje največje krize je imel Petrović dobaviti ministrstvu vojske za Sarajevo vagon vojaških čevljev; za to dobavo je položil tudi kavcijo. Ker ni mogel tej obveznosti zadostiti, je Petrović prišel na originalno idejo. V Beogradu je vzel vagon, v katerem je natovoril 1250 parov čevljev, dočim jih je na fakturi dal zabeležiti 12.500 parov.

Z vlakom, kateremu je bil priklopljen ta vagon, je potoval tudi Petrović in je pri pretovarjanju vagona v Kruševcu začel izvrševati svoj načrt. V vagon je postavil na primerno mesto vžgalno vrstico, s pomočjo katere bi v primernem trenutku zažgal vagon. Z uničenim vagonom bi se Petrović, seveda, lahko izgovarjal, da mu je višja sila — požar — preprečila izpolnitev obveznosti.

Prilika za požig se mu je videla najprimernejša na postaji Prača pri Sarajevu. Možak se je priplazil neopaženo do vagona in prižgal vžgalno vrstico. V nekaj minutah je bil vagon v plamenih, toda tedaj se je zgodilo nekaj, česar Petrović ni predvideval. Požar je bil po železniskem obseju pogasjen, in to prej, nego so zgoreli vsi zaboji v vagonu, zaradi česar se je ugotovilo, da se je v vagonu nahajalo le 1250 parov in ne toliko, kolikor je bilo označeno na fakturi.

Petrović je bil aretiran in je sedaj pri razpravi priznal svoj zločin. Obsojen je bil na pet let težke ječe.

ZELENO SOLNCE.

Slikarji rabijo dosti ultramarina, če upodabljajo mesečino, za solnčne pokrajine pa uporabljajo kromovo rumenilo ter okro. To ni prav, trdi Charles Nordman, ravnatelj pariskega observatorija, češ, po spektralni razkrojbni se vidi, da je solnčna luč razmeroma bolj modra in mnogo manj žolta nego lunina svetloba. Pri tem se sklicuje na nizozemskega oftalmologa Tscherninga, ki je v tem oziru napravil zanimive poskuse. . . Naši barvni dojmi izvirajo od tod, ker vsebuje mrežnica trojni element, različno dovzeten za rdečino, zelenino in vijolično barvo. Občutek boje izhaja torej iz možganske spojivke zadevnih vtiskov. Na drugi strani pa vemo, da je občutnost mrežnice tem večja, čim šibkejšo luč dobiva. Opazujemo jako svetel predmet, vsebujoč v neenakem razmerju rdeče, zelene in vijolične žarke; zdel se nam bo skoraj bel, saj če so n. pr. rdeči prameni znatno manj krepki nego vijolični, bode sprejemljivost mrežnice za rdečino sama po sebi jedača nego občutljivost elementov, dovzetnih za vijolično. In obratno. Torej če hočemo doumeti pravo barvo, moramo oslabiti luč. Vzemimo 15 do 20 cm dolgo cev, odprtino pred očesom zatvarja črn papir, ki ima luknjico od bučke, drugo stran pa drug papir s predrtimi nekaj mm v premeru. Gle-

dajte z obema odprtimi očesoma, postavi cevko pred eno oko — in oblak ali solnčna pokrajina se ti bosta zdela zelo zelena. S tem je obenem pojasnjem prosluli pojav "zeleni žar", ki se pogosto opaža na obzorju ob samem solnčnem zatonu. . . Ali vse to menda ne bo podrezalo življenja prisrčni pesniki: Sijaj, sijaj, solnce, o solnce rumeno!

IZRABA PREGOVOVEGA PRAHU.

Družba Maryland Drydock v Baltimoru je pogodila zanimiv način kurjenja parnih kotlov, ki je baje silno ekonomičen. Prvi poskus se je vršil s parnim kotlom na ladji Mercer, kjer so zažgali premog, ki je bil tako fino zdrobljen kakor moka. Poskus se je sijajno posrečil. Toplota, ki jo je proizvajalo to gorivo, je baje znatno večja od one navadnega premoga, vrh tega pa se je mnogo prihranilo tudi na kurivju. Premogov prah v trenutku zgori, pepel pa pade na rešetko, kjer ga z različni napravami avtomatično odstranijo. Strokovnjaki omenjene ameriške družbe trde, da je za proizvajanje iste energije poraba kuriva za eno tretjino nižja kakor pri uporabi Dieslovega motorja.

Slične naprave so že dolgo časa v rabi v Gornji Šleziji in tudi drugod, toda poskus, ki smo ga gori omenili, je prvi te vrste. Na ladjah namreč dosejajo se niso uporabljali premogovega prahu za gorivo. Da se ta sistem obnese, je važno le, da mora biti premogov prah zelo fino zdrobljen.

RAZBURJLJIVI PRIZORI Z BLAZNO ŽENSKO.

V soboto, 26. novembra dopoldne je prišla na kolodvor v Zagorju žena rudarja Lenarta,

ki se je hotela odpeljati proti Ljubljani. Bila je gologlava in zelo površno opravljena, tako da se je takoj opazilo, da nje-
no duševno stanje ni v redu. S seboj je imela dojenčka, ki ga je pritiskala na razgaljena prsa. Otrok je ves premražen kričal in opozarjal ljudi na svojo mater.

Železniški organi na kolodvoru so imeli mnogo opravka, da so nesrečnici preprečili dohod k vlakom, h kateremu je silila. Tako so imeli posla z njo dobrih pet ur, preden je prišel občinski redar in spremlil ubogo ženo domov. Ko jo je občinski redar odvedel, so se železničarji na kolodvoru oddahnili, ker so bili rešeni skrbi, da jim nesrečna žena pride pod vlak.

Družina rudarja Lenarta živi zelo siromašno. Lenart se je pred štirimi leti ponesrečil in so mu morali odrezati levo roko. Zaradi težke poškodbe opravljaja sedaj le lažja dela, zbog česar je njegov zaslužek pičel. Bedi so se pridružili še družinski prepri med obema zakoncem, kar je ubogo ženo poglaval v blaznost. Pač presretna slika iz življenja naših rudarjev!

TAT, KI SO GA PRESENETILI NA LEŽIŠČU.

V Parizu je vdrl v vilo portugalskega poslanstva bandit Bernard Spaner. Prevrtl je blagajno in nabasal ukradeno blago v svojo torbo. Svedrovstvo ga je tako utrudilo, da ga je premagal spanec. Legel je v posteljo z namenom, da nekoliko podrema in se odpočije ter jo potem pobere z ukradenimi predmeti naprej po svetu.

Spanec, ki ga je premagal, pa je bil tako trd, da so nočnega gosta ljudje jutraj našli v sobi. Sobar, ki je stopil v izbo, je videl, da leži v postelji neznanec in brž mu mu je šinilo v glavo, da ima opraviti z nepridipravom, ki se ni vtihotapil v vilo brez slabih namenov. Poklical je policijo, ki je žurno prišla po svedrovca. Njegova suknja je še ležala na stolu, poleg nje pa je bila obešena vrhnja obleka zločinca, ki je še vedno smrčal. Stražnik je položil roko na svedrovčovo ramo, povedal, po kaj je prišel, in bandit je moral vstati ter se napotiti v temo pariške ječarske celice, kjer bo sedaj pre-

mišljal, koliko velja spanec v ukradeni vili.

KRVAV PRETEP MED RUDARJI.

Rudarji, ki delajo v rudniku Sitarjevec pri Litiji, so v nedeljo 4. dec. praznovali god sv. Barbare in so se korporativno udeležili službe božje v Smartnem. Dobili so kot dar po 20 Din. Od veselja so zavili v gostilno, da to, kar so prejeli, poženejo po grlu. Veselje se je kmalu spremenilo v žalost. Vignjeni so se začeli prepirati, iz tega se je razvil pretep, zabliskali se noži. V boj so posegle tudi ženske. Mir je napravilo orožništvo. Ranjencev je bilo več. Enemu so izpulili lase in potegnili z glave tudi del kože. Dva sta bila lahko ranjena. Težko pa je bil ranjen Jožef Skubic iz Sitarjevca, oče petih otrok. Dobil je več sunkov v hrbet. Po boju je odšel še v neko drugo gostilno. Krvavel je močno, kamor se je vsedel in naslonil, je bilo takoj vse krvavo. Vsled hude krvavitve je obnemogel in so ga morali z vozom peljati k zdravniku. Konstatiral je globoke rane. Da bi okrevale malo upanja. To je zopet nov dokaz, kako potreben je boj alkohololu.

UBOJ S SEKIRO.

V Milaševcu pri Zagrebu sta se sprla kmeta Rade Skomec in Stefan Margetič. Med prepriom je Margetič s sekiro tako silno udaril Skomca, da je ta naslednji dan umrl v zagrebški bolnici, kamor so ga prepeljali.

— Guatemala City, Guatemala. V Zaculen rudniku so našli zlato krsto, v kateri sta dve dobro ohranjeni mumiji.

IGRO "KAKRŠEN GOSPOD — TAK SLUGA" PRIREDI DR. SV. MARTINA ŠT. 1 Z.S.Z.

Denver, Colo.

V nedeljo, dne 8. januarja, ob 8. uri zvečer priredi društvo sv. Martina povodom 20-letnice svojega obstanka burko v 1 dejanju. Omenjena igra je zelo lepa in humoristična. Igralci se je marljivo uče, zato je upati, da bo ista predstavljena v najlepšem redu in v zadovoljstvo občinstva. Zato se že danes prosi rojake in rojakinje v Denverju in okolici, da naj ne pozabijo nas posetiti v Dvorani Slov. Društva zgoraj omenjenega večera.

Neobhodno potrebno je, da gremo na roko enemu ali drugemu društvu, kadar društva kaj prirede, kajti vsako društvo je dobro in za naš delavski narod priporočljivo, da smo vsaj v en par društvih, ali še več, ako je nam to mogoče.

Vsaakega rojaka v Denverju in okolici je pa dožnost, da spada najprvo v svojo domačo organizacijo: Zapadno Slovansko Zvezo, kajti ravno v Denverju je tekla zibelka ZSZ. — Pred 20 leti so se zbrali naši pionirji ter ustanovili najprvo samostojno društvo "Sv. Martina", iz kojega društva je do danes zrastle mogočna ZSZ. na zdravi podlagi, tako v financi, kakor tudi v članstvu.

V nedeljo, dne 18. decembra je za vselej zatisnila oči naša dobra sestra Agata Pavlakovich. Pokojna je bila ustanoviteljica ženskega društva Kraljica Sv. Rožnega Venca št. 7 ZSZ. Obenem je bila prva tajnica in vedno vneta delavka za ZSZ. Njeno truplo je ležalo dan pred pogrebom v Domu Slov. Društva, kjer se je udeležilo število njenih prijateljev in prijateljic ter tam opravili

za njo lepe molitve. Sprevod je vodil v najlepšem redu in zadovoljstvu naš sobrat in rojak Joseph Snider. Da je bila pokojnica zelo priljubljena je dokaz, ker je bila cerkev polna, dasiravno je bil pogreb na delavnik. Žalujemo temu soprogu moje iskreno sožalje!

Končno še enkrat opominjam vse rojake in rojakinje, da se gotovo vsi udeležite naše lepe igre. Torej na svidenje dne 8. decembra zvečer.

Članstvu ZSZ. želim srečno Novo leto ter Vas bratsko pozdravljam

Član odbora za igro.

Ako se ti "Amerikanski Slovenc" dopade, povej to svojim prijateljem in znancem in priporoči jim ga, da si ga naroče!

KAKO SE JE IZNE-

BILA REVMAATIZMA

Vedoč po svojih lastnih izkušnjah, koliko človek trpi, kateri ima revmatizem, je Mrs. Hurst, ki živi na 204 Davis Ave., F-101, Bloomington, Ill., tako hvaležna, da si prizadeva, kjer le more, se drugim trpečim povedati, kako se lahko iznebijo teh bolečin na čisto priprosto način kar na svojem domu.

Mrs. Hurst nima ničesar za prodati. Samo izreže ta oglas in ga pošliti z Vašim imenom in naslovom njej; ona bo prav z veseljem poslala potrebna navodila čisto brezplačno. Pišite takoj, da ne pozabite.

IŠČEM SLUŽKINJO,

bodisi mlado dekle ali starejšo žensko, za lahka domača dela. Hrana in stanovanje v hiši. Dobri dom. Plača po dogovoru. Za pojasnila vprašajte v upravnistvu tega lista ali na domu: 1941 Orchard Str., Chicago, Ill.

SLUŽBO IŠČE

postarano dekle, zmožno voditi priprosto gospodinjstvo, najraje v Chicagi, ali pa tudi v kakšni drugi naselbini. — Pisma naj se naslovi na:

M. R. W. Kobal,
1901 West 22nd Street,
Chicago, Ill.

Pioneer Livery Stable

John R. Ryan, Prop.

POGREBNI ZAVOD — SLUŽBA NOČ IN DAN.

Cor. 6th & Portland Sts.
Tel. 25

CALUMET, MICH.

Pohištvo je najbolj koristno darilo za Božič.

— pri —

Calkins White Bros. Furniture Co.

DOBITE NAJBOLJŠE IN NAJCENEJŠE.

409 No. Santa Fe,
Phone 220
PUEBLO, COLO.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz "drva in prevažanje pohištva ob času sejitve.

Foldite
Telefon: Roosevelt 6221.

LOUIS STRITAR
6018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

NAŠI ZASTOPNIKI

Ant. Jaksetic, potovalni zastopnik.

COLORADO:

Canon City. — Ana Susman.
Colorado Springs. — M. Kapsch.
Crested Butte. — Martin Težak.
Denver. — G. Pavlakovich.
Leadville. — Rev. M. Trunk, John Zelenikar.
Pueblo. — Rev. P. Cyril, O.S.B., J. Meglen.

ILLINOIS:

Argo. — John Poljak.
Aurora. — M. Vesel.
Bradley. — Rose Smole.
Chicago. — A. Jelenič.
Elmhurst. — Karolina Milost.
Joliet. — M. Bluth, Jos. F. Mubich, Rockdale, Joliet, Ill. — M. Kostelic La Sale, — Annie Ovnik, Anton Strudel.

Lockport. — John Koreltz.
No. Chicago. — Joseph Drashler.
Peoria. — Mary Zabukovec, Math. Pajich.
So. Chicago. — Ant. Bakse.

Waukegan. — Andrew Košir.
INDIANA:

Elkhart. — Mary Oblak.

Indianapolis. — Louis Komlanc.
Porter. — A. Kerznaritz.

KANSAS:

Franklin. — John Dobravec.

Frontenac. — Joseph Zorc.
Kansas City. — Peter Majerle.
Mulberry, Kans. — Mrs. B. Omahne.
West Mineral. — Mary Plankar.

MICHIGAN:

Ahmekc. — J. Hribljan.
Detroit. — John D. Judnič.
Iron Mountain. — Kath. Heber.
Calumet. — Jos. Sustarsich.
Manistique. — Ana Schwab.

MINNESOTA:

Aurora. — E. Smolich.
Biwabik. — Mr. Frank Globokar.
Chisholm. — B. Globokar.
Ely. — Mrs. V. Marn, John Otrin, Jos. Peshell.
Eveleth. — Johana Kastelic, Frances Kvaternik, Antonia Nemgar.

Gilbert. — Frank Ulčar.
Greaney. — U. Babich.
Hibbing in okolica. — Joe Zaic.
McKinley. — A. Hegler.
New Duluth. — M. Spehar.
Redore. — A. Miklar.
Rice. — Rev. John Trobec.
Sartell. — John Burgetaler.
Soudan. — Frances Loushin.

MONTANA:

Anaconda. — Frank Sašek.
Butte. — Rev. M. Pirnat.
East Helena. — Frances Ambro.

NEW YORK:

Brooklyn. — Catherine Schueller, Veronika Rupe.
Gowanda. — J. Zevnik, Karel Strishla.
Little Falls. — Amalia Furlan.
New York. — Rev. Kerubin Begel.

OHIO:

Barberton, O. — Rev. A. L. Bombach, Joseph Lekšan, A. Okoliš.
Bedford. — Frank Stavec.
Bridgeport. — L. Hoge.
Cleveland. — Jos. Grdina, Frank Suhadolnik.
Newburg. — Rev. J. J. Oman, J. Resnik, J. Sercl.
Collinwood. — Mary Glavan, Karol Skobe.

Kenmore, O. — Alois Messer.
Nottingham. — Mary Mevzek.
Lorain. — Manie Perusek.
West Park. — Jos. Grdina.

PENNSYLVANIA:

Aliquippa. — Ant. Habich.
Ambridge. — Jennie Svegel.
Beadling. — Nikolaj Simonich.
Braddock. — Joseph Lesjak.
Bridgeville. — Elizabeth Gradishar.
Burgettstown. — J. Pintar.
Bulger. — S. Jenko.
Canonsburg, Houston, Strabane in okolica. — John Pelhan, Michael Tomšič.
Durant City. — Frank Debeve.
Duryea. — A. Pirnat, Am. Svek.
Farrell. — Anna Lumpert.
Forest City. — Anna Grelman.
Homer City. — Mary Gorichan.
Imperial. — Paul Jannik.
Johnstown. — Andrew Tomec, C. Pristau.

Moon Run. — Jacob Drašler.
Morgan. — M. Dervovšek.
Olyphant. — Mary Zore.
Pittsburgh. — John Golobich, G. Weselich, G. Verbanc.
Sharpsburg. — John Skoff.
Steelton. — Anton Malesich, Doroteja Dermec, Ana Lopert.
St. Mary's. — Mary Auferklam.
Vandling. — Frank Pancar.

WISCONSIN:

Kenosha. — Mrs. Mary Vidmar.
Milwaukee. — Marg. Ritonja.
Racine. — Martin Novak.
Sheboygan. — Michael Progar, John Udovich, Marie Prislant.
Tiga. — Ludvik Perušek.
Wauwatosa. — Ivanka Zavodnik.
Willard. — Frank Perovšek.

WYOMING:

Kemmerer, Wyo. — Mrs. Motoh.
Rock Springs, Wyo. — Rev. A. Schiffer, Ursula Ivsek.
Sublet. — Okley, Wyo. in okolica — John Krumpčnik.

San Francisco, Calif. — Mrs. K. Cesar.

Bridgeport, Conn. — Rev. M. J. Gollub, George Ferencak.

St. Louis, Mo. — John Mihelich.
Kansas City, Mo. — Mathew Pajich.

So. Omaha, Nebr. — Ant. Krasovec.
Renton, Wash. — Thomas Rihlar.
Newark, N. J. — Jennie Mevzek.
Helper, Utah. — August Topolovec.
Valley, Wash. — Mary Swan.
Thomas, W. Va. — John Lahajnar.

JOS. LASSICK & CO.

sprejema vsakovrstna kleparska dela, katera izvršuje točno in trpežno po najnižjih cenah. Furnace in ventilacijo, sploh vse kar spada v to stroko.

Obrnite se zanesljivo na nas, da se prepričate o naši dobri postrežbi.
1609 W. 19th Str., Chicago, Ill. Ph. Roosevelt 4397
Rezidenca: 1847 West 22nd Street.

JACOB GEREND

POHIŠTVO IN POGREBNI ZAVOD

704-706 N. 8th Street, Sheboygan, Wis.
Tel. 377-J. 4080-W.

W.A. PFISTER
JEWELER
On the Cor. 8th Str. and New York ave., Sheboygan, Wis.

PRVA NARODNA BANKA

CALUMET, MICH.

Ko pošiljate denar v staro domovino, pridite k nam. Mi pošljamo denar na vse strani sveta po najnižjih cenah.

OPRAVLJAMO VSA BANČNA DELA — TOČNO, POŠTENO, ZANESLJIVO.

Plačamo na hranilne vloge po 3%. Naše geslo je:

TOČNA IN ZANESLJIVA POSTREŽBA.

First National Bank

CALUMET, MICH.

Merchants & Miners Bank

CALUMET, MICHIGAN

Glavnica \$200,000 Preostanek \$200,000
Nedeljeni dobiček.....\$190,000.

GORDON R. CAMPBELL predsednik
THOMAS HVTSON, podpredsednik
FRANK J. KOHLHAAS, V. P. in blag.
E. H. MANGER, pomožni blagajnik
W. G. CUDLIP, pomožni blagajnik
PETER TALENTINO, pomožni blagajnik.
IZVRŠUJE VSA BANČNA POSLA ZANESLJIVO.

Mathilda Ludwig

MODERNE PO MERI — ŽENSKÉ POTREBSČINE.

2202 West 22nd St., Chicago, Ill.

zeli

SREČNO NOVO LETO 1928,

priporoča se za nakup božičnih daril — koristnih predmetov.

Nogovice (extra size) v vseh barvah, trpežne. Rokavice iz usnja, boljše in dobite nikjer. Žepne robce v krasnih škatlah za božična darila. Punčke za deklice in mnogo drugih igrac.

Ako kupite pri nas, prihranite denar. Dobite za manj denarja boljše blago, kakor drugod.

OTTO SOKOLOVSKY

1907-9 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

Trgovina s pohištvom.

Nanovo prevrejena, kjer je velika zaloga raznega pohištva, preprog in vse kar spada k stanovanju. Vsakovrsten linoleum za kuhinjska tla.

Zahvaljujem se odjemalcem za naklonjenost in se priporočam še nadalje za obisk.

CENE NAJNIZJŠE V MESTU.

Pridite in prepričate se!

POTOP

HENRIK SIENKIEWICZ

Iz poljskega prevedel Dr. Rudolf Mola.

"Kakopak!" je odgovoril tujec. "Razsodnost to je temelj! Toda jaz nisem govoril z gospodom o razsodnosti. Čemu torej, če čutiš krivico, ki jo trpi domovina, milostivi gospod, ne greš k onim vrlim vojakom na Podlesju in ne vstopiš v kak prapor? S tem storiš uslugo i Bogu i lahko sam dosežeš srečo, zakaj že marsikak siromak je prišel kot gospod iz vojne. Vidi se, da si drzen in odločen človek, in ker ti tvoj stan ne stavi ovir, prideš lahko kmalu do precejšnjega bogastva, ako ti Bog nakloni plen. Če se le ne zapravi, kar tu pa tam pade v roke, tedaj se tudi mošnja napolni. Ne vem, če imaš kako posestvo ali ne, toda lahko bi ga dobil; z denarjem ni težko priti do zakupa, pa od zakupa do lastnega posestva z božjo pomočjo ni daleč. In tako začneš od bednega slahčiča umreš lahko kot tovariš ali pa v kakem deželnem uradu, samo da se ne poleniš, zakaj kdor rano vstaja, temu kruha ostaja."

Kmitic si je grizel brke, ker ga je lomil smeh. Lice mu je drgetalo in se obenem krivilo, ker ga je včasih zabolelo od posušenih ran.

Tujec je nadaljeval:
"Tam te drage volje sprejmejo, ker potrebujejo ljudi, sicer pa mi ugajaš in te vzamem pod svoje pokroviteljstvo, katero ti zagotavlja prihodnost."

Tu je mladenič ponosno dvignil svoj zabuhel obraz in se začel gladiti z roko po brki-
cah; naposled je rekel:

"Ali hočeš biti moj oproda? Nosil boš za menoj sabljo in imel nadzorstvo nad služabništvom."

Kmitic se ni mogel več zdržati in je prasknil v odkritosrčen, vesel smeh, da so se mu zablistali vsi zobje.

"Čemu se smeješ, gospod?" je vprašal tujec ter nagrbnil čelo.

"Iz veselja do te službe."

Toda mladi dostojanstvenik se je zelo zavzel in rekel:

"Bedak, kdor te je naučil takega obnašanja, in pazi, s kom govoriš, da ne prekoračiš meje zaupljivosti."

"Gospod, oprostite," je dejal Kmitic, "baš ne vem, pred kom stojim."

Mladi gospod se je podprl ob boke:
"Jaz sem gospod Rzedzian iz Vonsoše," je rekel ponosno.

Kmitic je že odpiral usta, da bi povedal svoje izmišljeno ime, ko je Bilous naglo stopil v sobo.

"Gospod povelj. . ."

Tu je vojak naenkrat umolknil, prestrašen po groznem Kmitičevem pogledu, se zmešal, zajeceljal in naposled izblebetal:

"Prosim, gospod, nekakšni ljudje prihajajo."

"Odkod?"

"Od Ščučina."

Tu se je gospod Kmitic nekoliko zmešal, toda kmalu prikril svojo zadrego in dejal:

"Pazite se! Ali jih gre mnogo?"

"Bo kakih deset konj."

"Imejte pripravljene samokrese. Pojdite!"

Ko je vojak odšel, se je obrnil h gospodu Rzedzianu iz Vonsoše in rekel:

"Kaj, če niso Švedje?"

"Saj vendar jezdiš k njim, gospod," je odgovoril gospod Rzedzian, ki je nekaj časa z začudenjem ogledoval mladega slahčiča, "torej jih moraš prej ali slej srečati."

"Rajši bi imel Švede nego kake druge raz-

bojnik, katerih je vse polno povsod. . . Kdor potuje s konji, mora potovati oborožen in mora biti oprezen, zakaj to je kaj kočljiva stvar."

"Če je res, da stoji v Ščučinu gospod Volodijovski," je odgovoril gospod Rzedzian, "bo to gotovo njegov oddelek. Preden se nastanijo, se hočejo prepričati, če je kraj varen, zakaj v švedski sosesčini bi bilo težko mirno živeti."

Ko je gospod Andrej zaslusal te besede, se je zasukal in sedel v najtemnejši kot v izbi, kjer je okap ognjišča metal veliko senco na konec mize; medtem pa je prihajal izpred veže topot in prskanje konj in črez nekaj časa je stopilo v sobo nekoliko ljudi.

Na čelu je šel ogromen kmet in trkal z leseno nogo po prhljeh deskah, s katerimi je bila tlakovana izba. Kmitic je pogledal nanj in srce mu je zabilo v prsih.

Bil je Jozua Butrim, imenovan Breznogi.

"Kje je gospodar?" je vprašal in se ustavil sredi izbe.

"Tu sem!" je odgovoril krčmar, "ter sem na uslugo vaši milosti."

"Konjem krme!"

"Nimam je, kvečjemu če jo ti gospodje posodijo."

Po teh besedah je pokazal krčmar na Rzedziana in konjske trgovce.

"Čigavi ljudje so to?" je vprašal Rzedzian.

"A kdo si ti, gospod?"

"Starosta iz Vonsoše."

Rzedziana so imenovali kot najemnika starostva navadno lastni ljudje starosta in on sam se je tako imenoval ob važnejših prilikah.

A Jozua Butrim se je zmešal, videč, s kako visoko osebo ima opraviti, zato se je odkril in rekel z vljudnim glasom:

"Klanjam se, velmožni gospod. . . V temi ni mogoče spoznati dostojanstva."

"Čigavi ljudje ste?" je ponovil Rzedzian ter se podprl ob boke.

"Lavdanci smo izpod nekdanjega Bilevičevega prapora, ki pripada danes gospodu Volodijovskemu."

"Za Boga! Torej je gospod Volodijovski v Ščučinu?"

"Osebn in z drugimi polkovniki, ki so prišli iz Zmudže."

"Hvala Bogu, hvala Bogu!" je ponovil radostno gospod starosta. "A kateri polkovniki so z gospodom Volodijovskim?"

"Bil je gospod Mirski," je pravil Butrim, "a ga je zadela na poti kap, je tudi gospod Kovalski, dva gospoda Skrzetuska. . ."

"Kakšna Skrzetuska?" je zakričal Rzedzian. "Ali ni eden izmed njiju gospod Skrzetuski iz Burca?"

"Tega ne vem odkod," je odgovoril Butrim, "vem le to, da je ta gospod Skrzetuski Zbaražec."

"Za božjo voljo! Saj to je moj gospod!"

Tu je opazil Rzedzian, kako čudno se glasi ta vzklík v ustih gospoda staroste, in je dodal:

"Moj gospod kum, sem hotel reči."

S temi besedami se gospod starosta ni zlagal, saj je res držal pri krstu prvega sina Skrzetuskega, Jaremka.

KANADA DELA DOBRE

KUPČIJE Z ZED. DRŽ.

Toronto, Ont. — Če so kje zadovoljni s prohibicijsko postavo ki vlada v Zed. drž., v Kanadi so prav gotovo. Kanadčani delajo s suho Ameriko dobre kupčije. To leto so izvozili v Zed. drž. žganja v vrednosti \$16,148,701. To je trikrat

več, kakor so ga prodali Ameriki leta 1925. Bolj ko stopajo na prste v Zed. drž. moonshinerjem, toliko boljše kupčije delajo Kanadčani.

NE ČAKAJ, da pride kdo po naročnino v hišo; ako ti je potekla naročnina, pošlji jo sam čimprej moreš na upravo lista

IZŠEL JE

novi slovenski molitvenik z velikim tiskom

IMENUJE SE:

'Slava Mariji'

Sestavil in priredil Rev. Kazimir Zakrajšek, O.F.M.

Molitvenik je lično vezan v močno elegantno usnje, male žepne oblike, fin papir, mojsterski tisk, zlata obreza; na kratko: to je molitvenik, kakoršnega si vsakdo želi. Veseli ga bodo starejši, ker je tisk velik in razločen, veseli ga bodo mlajši, ker je priročne oblike in lahko čitljiv.

AKO HOČETE SVOJE DRAGE POSEBNO RAZVESELITI ZA BOŽIČ, PODARITE JIM TA MOLITVENIK.

Cena \$1.50

NAROČA SE PRI:

Knjigarna Amer. Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Pristopajte

PRVI, NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI SLOV. KAT. PODPORNİ ORGANIZACIJI

Kranjsko -- Slovenski Katoliški Jednoti

Posluje že 34. leto. V tej dobi je dosedaj izplačala raznih podpor v znesku

\$3,000,000.00

TA JEDNOTA JE SOLVENTNA, IN SICER V AKTIVNEM ODDELKU 100.61%, V MLAD. ODDELKU 140.26%.

Njeno premoženje znaša \$1,700,000.00.

Članstva v obeh oddelkih šteje nad 31,000.

Ima 179 krajevnih društev širom države.

Glede pojasnila za pristop vprašajte kakega uradnika(co) našega krajevnega društva. — Glede ustanovitve novega društva (8 članov zadostuje) pišite na glavnega tajnika: Jos. Zalarja, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Nagrada za ustanovitev znaša \$20.00.

V MLADINSKI ODDELEK SE SPREJEMA ČLANE V STAROSTI OD 1—16 LET.

KATOLIŠKI SLOVENCİ, PRISTOPAJTE K NAŠI K. S. K. JEDNOTI!

PISANO POLJE

Rev. J. Plaznik:
KAKO POTUJEJO BREZŽIČNA POROČILA.

S tem kratkim odstavkom ne nameravam podati nikakih znanstvenih opisov ali opisovati različnih strojev, katere rabijo za razpečevanje brezžičnih poročil. Namen tega odstavka je samo to, da dobe čitatelji nekak pojem o pošiljanju elektrike brez žic, da jim ne bo vse skupaj popolnoma tuje, velikanska skrivnost ali morda celo čarovnija. Le pred malo leti so začeli spoznavati, da ni žica neobhodno potrebna, če hočemo pošiljati ali prejemati oddaljena poročila, kakor jih navadno pošiljajo po brezžičnem brzojavu. Sedaj najdeš napravo za sprejemanje brezžičnih poročil skoro v vsaki hiši v Združenih državah. Tu sede ljudje doma in čujejo vse novice. Zvečer poslušajo koncerte, igre iz opernih gledališč, slišijo, kako ljudstvo v gledališču ploska; poslušajo govore in vsemogoče druge stvari. Poslušaj koncert v mestu Chicago; če se ti ne dopade, lahko v enem trenutku dobiš koncert v St. Paulu, v Davenportu, San Franciscu, New Yorku ali iz tujih držav. Na kak način potujejo ti glasovi, oziroma električni znaki, o tem hočem na kratko govoriti.

Električna moč potuje od postaje do postaje s pomočjo električnih valov. Deček lahko pretrese celo malo jezero samo s tem, da vrže v njega kamenček. Kamen bo padel na tla, a pričeli se bodo valovi okrog prostora, kamor je padel kamen. Ti valovi bodo povzročili druge valove in tako naprej. Valovi pa ne gredo samo naprej, ampak prihajajo tudi nazaj, gredo gor in dol in če vzamemo kaj lažjega mestu kamena, bomo opazili, da bo šel ta predmet gor in dol. Ko opazuješ lokomotivo, katere je še oddaljena, boš opazil paro prihajati iz parne piščalke, a piška ne boš čul takoj, ampak šele potem, ko ne vidiš več pare. Če je lokomotiva oddaljena eno miljo, bo preteklo pet se-

kund, predno boš čul pisk. — Glas se naredi na ta način, da se ta piščalka trese vsled pare. S tresenjem pa se delajo zračni valovi, katerih ne občutiš toliko časa, dokler se niso razširili ravno tako, kakor vodni valovi in prišli do tebe. Vodni valovi postajajo vedno slabotnejši v daljavi. Ravno tako je z zračnimi valovi. Zato je glas toliko slabotnejši, čimbolj si oddaljen. Zračnih valov, to je, zraka ne vidiš; imaš pa poseben dober aparat, kateri prestraže zračne valove; ta aparat je tvoje uho. Da je vse v redu, kakor mora biti, v ta namen so potrebna tri sredstva: Vzrok, kateri začne kako stvar, sredstvo, katero to delovanje prenese in stvar, katere sprejme to delovanje. V slučaju lokomotive začneta para in piščalka delovanje; tu je razpošiljalna postaja. Zrak je sredstvo, katero nosi začete zračne valove; uho je sredstvo, katero jih sprejme.

(Dalje prih.)

POŽARI NA FARMAH.

Po raznih krajih v Zed. državah nastajajo požari tudi po farmah, ki napravijo veliko škodo. Ugotovili so, da taki požari naredijo letno do 150 milijonov dolarjev škode, kar pride dnevno na \$41,000. Vsako leto požrejo požari do 740 milijonov čevljev lesa, ali osminko tega, kar ga letno zraste po Zedinjenih državah. Z lesom, ki ga uničijo požari letno, bi se lahko zgradilo do 37,500 hlevov ali šup, katerih vsaka bi bila vredna do \$2,000. Največ teh požarov zanetijo strele. Na drugo mesto pridejo kakšni nedostatki pri ognjiščih ali pri dimnikih.

Opozarjajte svoje prijatelje in znance na zanimive povesti v "Amerikanskem Slovencu!"

NOTARSKA DELA

kot kupne pogodbe, pooblastila, izjave, afdavite za dobiti vaše domače iz starega kraja in vse druge notarske posle izvršuje
JOHN JERICHI
— Notar —
1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

VABILO

— NA —

VELIKO VESELICO

katero priredi

Dvor sv. Jurija, štev. 960,
REDA KAT. BORŠTNARJEV

Na Silvestrov večer
v soboto, 31. decembra 1927

V DVORANI SV. ŠTEFANA NA WEST 22. in LINCOLN CESTI, CHICAGO, ILL.

Začetek točno ob 7. uri zvečer.

Vstopnina 50c.

Prav uljudno vabimo na to prireditvev vsa katoliška društva v Chicagu in okolici, kakor tudi vse posameznike. Zabave bo dovolj za stare in mlade. V zgornji dvorani bo igrala izvrstna godba za mladino "Turk and his Synopating Rajahs", v spodnji dvorani pa harmonika. Ob polnoči bo prizor — odstop starega in nastop novega leta.

Za raznovrstna okrepčila bo v najboljše meri preskrbljeno. Pripeljite seboj svoje znance in prijatelje.

ODBOR.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

DOBRO

delo, postrežbo in nizko ceno dobite pri nas!

Pišite nam po cene predno oddate naročilo drugam!

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

IZVRŠUJEMO

točno in po najnižjih cenah vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Zlasti se priporočamo slavnim društvam za tiskanje vseh uradnih tiskovin. Istotako vsem trgovcem, obrtnikom in posameznikom. Prestavljamo iz slovenščine na angleško in obratno. Nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.